

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2015, Αρ. Φύλλου 190 • www.agnanta.com.gr

ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ

Ήσουν εκεί! Το βλέμμα αιχμαλώτιζες, κάθε που ερχόμαστε ή φεύγαμε απ' τον αγαπημένο τόπο.

Αέρινο, αιθέριο, μεγαλόπρεπο! Σε καμαρώνω και νιώθαμε πως μας προσμένεις και μας αποχαιρετάς με μια μουσική συμφωνία ξανα-ντάμωσης!

Οποία πλάνη! Υπάρχει κάτι βέβαιο σ' αυτόν τον κόσμο;

Όμως εμείς, με την αστοχασία του «νέου» που νομίζει πως οι ανιόντες θα 'ναι πάντα γεροί και ζωντανοί να τον προσμένουν, αγώριστο στοιχείο και στοιχείο του τόπου μας, σε νιώθαμε.

Δεν καρτερούσε θάνατο, γεράματα δεν είχε. Μια σταθερή αξία στη ζωή μας, δεμένο άρρηκτα με τα βουνά και το ποτάμι μας κι ως ησούνα ανθρώπινο κι όχι της φύσης, έργο.

Οι παιδικές μας μνήμες στο καλντερίμι σου ακουμπισμένες, σαν ζωγραφίες στον τοίχο.

Με τι χαρά και χτυποκάρδι σε διαβίναμε, κοιτάζοντας απ' την ψηλή καμάρα να νερά, θολά κι αγριεμένα να κυλούν ή ήρεμα και γαλανά να κελαρύζουν!

Ήσουν το μόνο πέρασμα, όταν οι παραπόταμοι ξεχείλιζαν το χειμώνα και γίνονταν αδιάβατοι, και ο ήλιγγος του ύψους σου ήταν λαχτάρα ανάμικτη με δέος!

Ο πατέρας με κρυφό καμάρι έλεγε, πως μια τολμηρή εξαδέλφη του διάβηκε πάνω σου έφιππη, ντυμένη νύφη, να πάει στα απέναντι χωριά.

Δεν έτρεμες σαν το καρούφυλλο και οι διαβάτες δεν έπεφταν σαν τα δεντρόφυλλα!

Εκατόν πενήντα χρόνια πιστεύαμε πως το Ποτάμι σ' αποδέχτηκε, μα πόσο λάθος κάναμε!

Μια νύχτα σκοτεινή, αρχή του βροχερού Φλεβάρη, που τα στοιχεία της φύσης φρύαξαν, ο Άραχθος ανελέητος, την οργή του πάνω σου την ξέσπασε.

Σε βρήκε αδύναμο! Πάλεψες να κρατηθείς, μα το ξημέρωμα, βογγώντας με παράπονο, αφέθηκες στη δίνη του, κλονίστηκε η ψηλή καμάρα σου και τα θολά νερά

τη ρούφηξαν μουγκρίζοντας. Έσκουξε το Τζουμέρκο, το Ξεροβούνι βούρκωσε.

Η Παναγιά η Μουχουστιά-τισσα τα δάκρυά της σκούπισε με το κεφαλομάντηλό της!

Οι πλάκες, στα μνήματα του πρωτομάστορα και των μαστόρων, ράγιασαν.

Και οι νεράιδες, που λούζονταν κάτω απ' την καμάρα σου τις νύχτες, κρύφτηκαν μ' αναφιλητά στα διπλανά ρουμάνια.

Στα πέρατα του κόσμου ο λυσσασμένος άνεμος έστειλε το πικρό μαντάτο.

Θρήνος. Σαν σε ξόδι αγαπημένου. Τα καυτά δάκρυά μας έγιναν ποτάμια, που ξεχείλισαν.

Οιμεί! Δεν θα 'χουν αποκούμπι πια οι μνήμες μας;

Γκερέμιστηκε το Σύμβολο συνεργασίας των Τζουμερκωτικών χωριών;

Σημείο αναφοράς δεν έχει πια η Εθνική μας συμφιλίωση;

Πώς να αντικρίσουν τα απομεινάρια σου τα μάτια όλων μας, που, ενώ ανησυχούσαμε για την αντοχή σου, η αβελτηρία μας σε άφησε στον Ποταμού το έλεος;

Πώς θα κοιμίσουμε τις Ερινύες, που την ψυχή μας γδέρνουν με τα νύχια τους; Έπεςες! Μα δεν χάθηκε! Είσαι εκεί, στο μέρος της καρδιάς μας! Αιώνιο σύμβολο, ζωντανό, στη μνήμη μας θα καίει, σαν φλόγα, η εικόνα σου!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΑΡ. ΣΤΑΜΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 1-2-2015

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΓΙΓΑΝΤΑ

Βάλτε φωτιά την Πράμναντα
Κι όλους τους μαχαλάδες
Να ντυμάνισει ο ουρανός
Ποτάμια και λαγκάδες.

Τον Κόστα Μπέκα ο γίγαντας
Της Πλάκας το καμάρι
Έπεσε μες στον Άραχθο
Την πρώτη του Φλεβάρη

Θρηνηούν οι Τζουμερκωτίτες
Το κλαίνει οι Κατσάνες
Μόνο σαντόν το θάνατο
Δε χτύπησαν καμπάνες.

3/2/2015

Γιάννης Διαμάντης
Ελληνικό Ιωαννίνων

ΤΟ ΔΙΑΔΗΜΑ ΤΟΥ ΑΡΑΧΘΟΥ

Ορθομέτωπες των Τζουμέρκων οι βοονοκορφές
για το κοίμα τους στηθοκοπιούνται.

Τα νερά μας στης γης τα βάθη για δε στελουμε;

Τα χιόνια μας για δε πετρούσαμε;

Αφήσαμε τα αλαζονικά ρυάκια, χείμαρροι να γίνουν

κι οι χείμαρροι γινήκανε ποτάμια

και τα ποτάμια πίστεψαν πως θάλασσα έγιναν,
τα πάντα αλόγιστα στο διάβη τους επήραν.

Τη λεγνόποδη κόρη της Πλάκας δε σεβάστηκαν,
πως ντελικάτη ήταν, το ξέχασαν,

ντεροφιάλα μ' ορμή την παρασύσαν.

Τα μαρτυρικά νερά το θλιβερό μαντάτο

στης Άρτας το γιοφύρι προσφάνον.

Κι η γυναικά του Πρωτομάστορα μοιρολογεί και πάλι,

τα δάκρυα της τον κάμπο πλημμυρίζον.

Τις νύχτες πια, θλιβερός γέρον ο βασιλιάς Άραχθος,
τον Ποσειδώνα μακρινός γόνος, με μαλλιά και γένια

ανάκατα, στη λάσπη βουτηγμένα,
ασκεπής στην κοίτη το διάδημα του αποζητά.

Κι' όταν μεσάνυχτα χτυπούν,

ανάρες νεράιδες στα λευκά προβάλλον

με τους βοοτρήχους τους τα δάκρυα των κρηπίδων στερνώνον,

που απόμειναν αντικριστά, σαν ορφανεμένοι γονείς,

να θρηνηούν την αρχοντοθηατέρα τους
που αναπάντεχα 'χασαν.

Κι' απόμειναν εκεί, το γυρισμό της να προσμένουν.

Το φεγγάρι κατακόκκινο από ντροπή και ενοχή
πάνω απ' τον Αράχθον τα νερά περιτολίες κάνει.
Πού 'ταν το βράδυ που το κακό έγινε;
να προβάλλει τον καιρό να μελώσει
τα στοιχεία της φύσης να φιλιώσει;

Και να! Τα νερά του ποταμού λαγαρά κυλούν ξανά.

Κι απ' τα βαθιά αναδύεται

νιος πρωτομάστορας χρυσόχορ.

Γιγωθέ τον ομάρη τ' αμοιότακα μαθητούδια,

με λευκό κεφαλόδεσμο στο μέτωπο για τον ιδρώ, τις αγιασμένες πέτρες διαλέγον,

αναβαπτιζόμενες στα νάματα τ' Αράχθον.

Στοργικά τις λειαίνουν, τη δονλειά ξεκινούν,

κι ο πρωτομάστορας στα σιβαρά του χέρια

πέτρα τεράστια κρατεί,

με σεβασμό στην κρηπίδα θηλυκώνει.

Απ' τους ανθούς της ήβης το εργοτάξιο πυροπολείται.

Σφουρί και καλέμι ηχούν γλνκά

σε συγχροδία με τον ποταμού το τραγούδι

και τον καβαλάρη ανέμουν τ' ανέμελο σφύριγμα.
Φεγγολοίει το φαράγγι.

Η ξεύξη ξανάγινε σε μια νύχτα και μόνο, μαγική.

Το πρωί, των Τζουμέρκων οι ερημίτες

τα μάτια τους τριβούν.

Αντήλιο κρατούν το χέρι το ξεροβί,

με το δεξί τη γέφυρα δείχνουν,

σανροκοπιούνται, δακρύζουν και λένε:

«Η κόρη μας γύρισε γερή

όχι πια δάκρυα, όχι λημιο!»

Φρειδερίκη Ι. Χαλκιά

Το νέο Δ.Σ.

της Αδελφότητας

Στις Εκλογές που έγιναν
την 1/2/2015 εκλέχτηκε

το νέο Δ.Σ. της Αδελφότη-
τάς μας και συγκροτήθηκε

σε σώμα ως εξής:

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΧΡΗΣ-
ΤΟΣ, Πρόεδρος, ΚΑΛΑ-
ΒΡΥΤΩΝ 16, 104.44, τηλ.
5137942

ΖΑΧΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ,
Αντιπρόεδρος, ΑΛ. ΠΑΝΑ-
ΓΟΥΛΗ 1, Ν.ΙΩΝΙΑ, 142.31,
τηλ. 2790355

ΦΙΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,
Γεν. Γραμματέας, ΑΡΜΟ-
ΝΙΑΣ 50-52, ΓΑΛ. 113.64,
τηλ. 6976569989

ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ,
Ταμίας, ΔΙΟΣ 24, ΙΑΙΟΝ,
131.22, τηλ. 2637288

ΑΗΔΟΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ,
Μέλος, τηλ. 697969262

ΚΩΣΤΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Μέ-
λος, ΦΛΕΜΙΓΚ 30, ΒΥΡΩ-
ΝΑΣ, 162.31, τηλ. 7650466

ΠΑΠΠΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟ-
ΡΟΣ Μέλος, ΗΠΕΙΡΟΥ 3,
Ν. ΦΙΛΟΘΕΗ 151.23, τηλ.
6819967

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Τα Μέλη Δ. Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών Αθηνών, διερμηνεύοντας και τα αισθήματα των 5.000 και πλέον χωριανών μας που έχουμε τις γενεαλογικές μας ρίζες στα Άγναντα των Κεντρικών Τζουμέρκων, σας εκφράζουμε τα θερμά μας Συγχαρητήρια για την επάξια ανάδειξή σας στο κορυφαίο αξίωμα του Πρωθυπουργού της Ελλάδας. Ως Τζουμερκωτίτες αισθανόμαστε υπερήφανοι που σε δύσκολη καμπή της ιστορίας μας ο Ελληνικός λαός εμπιστεύτηκε σε ένα τέκνο των Τζουμέρκων τις τύχες της Ελλάδας. Σας ευχόμαστε υγεία, δύναμη, οράματα και αποφασιστικότητα για να βγάλετε τη χώρα μας από το σκοτεινό αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει και για να ανακουφίσετε τον σκληρά και ανάληψη δοκιμαζόμενο Ελληνικό λαό.

ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΥΠΕΡΦΑΝΕΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΑΝΤΩΝΙΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Όπως ανακοινώθηκε το καλοκαίρι στην πλατεία του χωριού, θα προκύψει οικονομικό θέμα στην Αδελφότητα, συνέπεια του οποίου θα είναι η αδυναμία αγοράς αθλητικού υλικού για τις καλοκαιρινές αθλητικές εκδηλώσεις. Όποιοι επιθυμεί να γίνει χορηγός είτε ολόκληρου του ποσού είτε μέρους αυτού, ας επικοινωνήσει μαζί μας ή ας καταθέσει το ποσό που επιθυμεί στην Εθνική τράπεζα αναγράφοντας τα στοιχεία του και το σκοπό. Το συνολικό ποσό που απαιτείται ανέρχεται περίπου σε 1.000 ευρώ.

Ευελπιστούμε στην κατανόηση και την ευαισθησία σας ώστε και φέτος τα μικρά παιδιά να χαρούν τις εκδηλώσεις αυτές.

Το Δ.Σ.

της Αδελφότητας
και η εφημερίδα
«ΑΓΝΑΝΤΑ»

εύχονται σε όλους
τους χωριανούς,
φίλους και αναγνώστες
της εφημερίδας
Καλή Ανάσταση

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Ο Σωτήρης Κατσούδας (γιός του Δημητρίου Κατσούδα και της Ρούλας Κρητικού) και η σύζυγός του Μαρία Κώτσι (κόρη του Ηλία Κώτσι και της Ευαγγελίας Κάθουρα) έφεραν στον κόσμο ένα αγοράκι στις 19/2/2015.

• Ο Βασίλειος Κωστούλας, γιος του Κων/νου και της Νικολέτας, και η Τζούλια Ζαρλαχά, απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, ένα αγοράκι.

Ευχόμαστε να τους ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Στις 13-1-2015 απεβίωσε στα Ιωάννινα και κηδεύτηκε στην Άγναντα στις 15-1-2015, η Κωνσταντινιά Μπαζούκα (σύζ. Γεωργίου), το γένος Νικολάου Σκουληκαρίτη, ετών 94.

• Στις 25-12-2014 απεβίωσε στα Ιωάννινα και κηδεύτηκε

στην Άγναντα, ο Αλέξανδρος Γκουβάς, του Κων/νου και της Γιαννούλας, ετών 89.

• Στις 1-12-2014 απεβίωσε και κηδεύτηκε στα Φράστα, ο Χριστόφορος Τσιάρας, του Κων/νου και της Μαρίας, ετών 73.

• Στις 25-2-2015 απεβίωσε στα Ιωάννινα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, ο Δημήτριος Κο-

ντογιώργος, του Ευαγγέλου και της Μαρίας, ετών 77.

• Στις 5-3-2015 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άγναντα, ο Σταύρος Κράββαρης, του Χρήστου και της Αικατερίνης, ετών 84.

• Στις 4.2.15 απεβίωσε και κηδεύτηκε την επομένη στον Άγιο Κων/νο στα Φράστα, ο

Απόστολος Ι. Παπαπέτρος, ετών 87.

• Στις 23-1-2015 απεβίωσε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

στην Άρτα και κηδεύτηκε στο νέο κοιμητήριο Άρτας, η Σπυριδούλα Βίχα του Ιωάννου, το γένος Κων/νου Γιαννούλα, ετών 84.

• Τον Φεβρουάριο του 2015 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άρτα, η Λευκοθέα Ιω. Παπακίτσου, το γένος Στεφ. Σιαπάτη, ετών 80.

• Στις 17-2-2015 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άρτα, ο Γεώργιος Τσουμάνης, σύζυ-

γος της Βασιλικής Ευαγγέλου Χαμπή, ετών 70. Η καταγωγή του ήταν από τη Μεσούτα Άρτας.

• Απεβίωσε στην Κοζάνη (όπου έμενε με το γιό της Βασίλη Μολώνη) η χωριανή μας Χριστίνα Μαυροπάνου, κόρη του Χρήστου και της Μαρίας Μαυροπάνου που έμεναν στην περιοχή Μακρύκαμπος. Η Χριστίνα είχε παντρευτεί τον Αποστόλη Μολώνη και έμεναν στην Πράμαντα. Η ταφή της έγινε στην Πράμαντα.

Σημειωτέον ότι είναι η τρίτη (από τις πέντε αδελφές - του θείου μου Κώστα Μαυροπάνου) που 'έφυγαν' σε μικρό διάστημα: η Ελένη Μπάκου στα τέλη του 2014 και η Δημητρώλα Φίλου με την Χριστίνα Μολώνη στις αρχές του 2015.

• Στις 22-1-2015 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε

στην Άγναντα, ο Χριστοβασιλής Δημ. Ιωάννης, ετών 75.

• Στις 11-1-2015 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άγναντα, ο Βαγγελής Ευάγγελος του Κων/νου και της Βασιλικής, ετών 82.

• Στις 23-1-2015 απεβίωσε στα Ιωάννινα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Ανδρόνη Βασι-

λική, του Ευαγγέλου και της Χαριτίνας, το γένος Κούκου, συζ. Ιωάννη, ετών 58.

• Τον Φεβρουάριο του 2015 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Πρέβεζα, ο Ιωάννης Ραβανός, ανιψιός του Γεωργίου Σκουληκαρίτη, ετών 87.

• Στις 17-2-2015 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άγναντα, ο Βησσαρίων Μπουρνάκας, του

Κων/νου και της Μαρίας, ετών 88.

• Στις 26-2-2015 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Μαριάνθη Φίλου,

χήρα Στεφάνου, το γένος Νικολάου και Όλγας Στεργίου, ετών 91.

• Στις 16-7-2014 και σε ηλικία 66 ετών απεβίωσε ο Ευαγγέλου Κ. Παύλος, σύζυγος της

Ευαγγελίας Δημητρίου Λιόντου, και ετάφη την επομένη στο Νεκροταφείο Ανατολής Ιωαννίνων.

• Σε τροχαίοτύχημα έχασε τη ζωή του ο Σκλήθαντης Ευρυπιδής, γιος του Αναστασίου και της Βασιλικής Δ. Πολύζου, πρωταθλητής Ευρώπης στην κωπηλασία, ετών 20.

• Στις 1-2-2015 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Δημητρώλα Φίλου του Χρήστου, το γένος Μαυροπάνου, συζ. Λάμπρου.

• Στις 14-1-2015 απεβίωσε και κηδεύτηκε στα Ιωάννινα η Αλεξία Νικ. Χαλκιά, ετών 40.

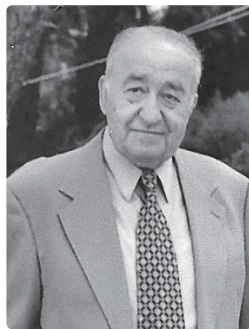
Στις οικογένειες των εκλιπόντων το Δ.Σ. της Αδελφότητας εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

• Η Αικατερίνη Δ. Χάρου (εγγονή του Παντελή Χάρου) πέτυχε στη Γεωπονική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Νεκρολογίες

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ (1939-2015)

Στις 22-1-2015 έφυγε για πάντα από κοντά μας ένας ακόμη διακεκριμένος χωριανός μας, ο Γιάννης Δημ. Χριστοβασιλής.

Η άριστη νοσοκομειακή περίθαλψη και οι σφιχτές και ζεστές αγκαλιές της συζύγου του, των συγγενών, χωριανών και φίλων του, δεν μπόρεσαν να τον αναδείξουν νικητή στον άνιστο αγώνα που, επί 5μηνου, έδινε με την αρρώστια του.

Με το πέρασμά του από τη ζωή φιλοτέχνησε το πρότυπο του αυτοδημιουργημένου ανθρώπου. Έζησε από νεαρός στην Αμερική τις πίκρες της ξενιτιάς, της αποδημίας και ένωσε μέσα του το θέρημα του νόστου.

Γι' αυτό, όσο περνούσαν τα χρόνια, τόσο πιο ζωηρά άκουγε μέσα του τη φωνή της πατρίδας γης να τον καλεί κοντά της. Διέκοψε την εκεί πετυχημένη σταδιοδρομία του και τη συνέχισε εδώ με την ίδια επιτυχία. Με την οθακλήρωμένη προσωπικότητά του, την ευθύτητα και την ηλιθωτική κοινωνικότητά του κέρδισε την εκτίμηση, το σεβασμό και την αγάπη όλων.

Ήταν γεμάτος Άγναντα, γεμάτος Τζουμέρκα, γεμάτος Ελλάδα. Όπου και αν βρισκόταν, τις απaráμιλλες ομορφιές του τόπου του εξυμνούσε. Στενωχωριόταν για την απομόνωση της περιοχής μας και όσο μπορούσε βοηθούσε σε έργα ανάπτυξής της. Ιδιαίτερη πίκρα ένιωθε για τον αφανισμό του καλύτερου και ζωντανότερου

συνοικισμού του, των Στρανών Αγνάντων, συννεπία της κατοίκησης του 1963. Για να αισθάνεται στέρεα ριζωμένος στην πατρική του γη, έκτισε εκεί την κατοικία της καρδιάς του, την οποία επισκεπτόταν πολλές φορές το χρόνο.

Ήταν άνθρωπος καθοσυνάτος με ψυχρή καλίστηρημένη και ευαίσθητη, απ' την οποία ανάβλυζε το άρωμα της πατροπαράδοτης φιλοξενίας που κληρονόμησε από τους γονείς του.

Εκφράζοντας τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας στη σύζυγό του και τους συγγενείς του, προσευχόμαστε στο Θεό, αυτούς μεν να τους ευλογεί και να τους παρηγορεί, εκείνον δε να τον αναπαύει «εν ειρήνη». Αιώνια του η Μνήμη...

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

Αποκαιρετιστήριο λόγος την ημέρα της κηδείας της Κωνσταντινίας Γ. Μπαζούκα, από τον Εγγονό της Γεώργιο Αθ. Μπαζούκα

Αγαπητή μου Γιαγιά.

Ήρθαμε εδώ σήμερα, στον Άγιο Δημήτριο, για να σε συνοδεύσουμε και να σε αποχαιρετήσουμε για το μεγάλο σου ταξίδι. Στέκομαι εδώ Γιαγιά και σου διαβάζω αυτά τα λίγα λόγια με πόνο και δυσκολία, γιατί έτσι είναι ο Άνθρωπος, σαν τα δέντρα και αυτός. Του κόβεις μια ρίζα και πονάει και σήμερα νοιώθω ότι

Συνέχεια στη σελίδα 5

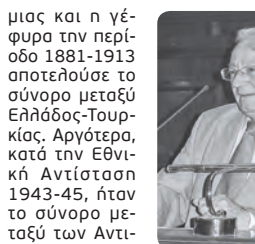
Με πολλή μεταρρυθμιστική διάθεση μας ήρθε ο καινούργιος χρόνος... Εκτός από την αλλαγή κυβέρνησης, που γέννησε σε πολλούς ελπίδες πολλές, όλα τα άλλα «δώρα» του ήταν απειλητικά, θλιβερά, απείσι... Κουβαλώντας τη φτώχεια των προηγούμενων χρόνων, την επιβάρυνση καθ' όσον με χιόνια, πλημμύρες, αέρηδες, καταστροφές και με απανωτές διαφεύσεις προσδοκιών... Για την περιοχή μας, για την περιοχή των Τζουμέρκων, επιφύλαξε τα χειρότερα επιτήμια για τις αμαρτίες άλλων... Μας έπνιξε και η **ΓΕΦΥΡΑ ΠΛΑΚΑΣ...** Είναι απροσμέτρητη η οδύνη μας για την απώλεια του γεφυριού μας... Μοιρολογάμε όλοι μαζί, και οι ανασταναγμοί μας αντηχούν και αντιλαλούν στο κενό, το αγεφύρωτο συναισθηματικό κενό, που πέφτοντας άφησε μέσα μας... Πήρε μαζί του θρύλους, παραδόσεις, ιστορία και προσωπικές αναμνήσεις εκείνων που το διαβήκαμε γυμνόποδες πολλές φορές, εκείνων που το 1943 ακούσαμε την έκρηξη της δυναμιτίδας που πυροδότησαν οι Γερμανοί κατακτητές για να το ανατινάξουν... Και σταυροκοπιόμαστε γονατιστοί να μην πέσει. Και δεν έπεσε τότε... Ήταν γερά δεμένη τα λιθάκια του με το «κορασάνι», με την ισχυρή συγκολλητική ουσία που χρησιμοποιούσαν οι πρόγονοί μας αντί για ταϊμέντο. Ήταν ένα γεφύρι που αρχικά κατασκευάστηκε για να ζεύξει τις όχθες του Αράχθου, για να τον διαβαίνουν επί 100 περίπου χρόνια «αβρόχους ποδι» και στη συνέχεια αναδείχτηκε σε περίλαμπο Μνημείο της νεώτερης πρωικής ιστορίας και της λαμπρής τοπικής-παραδοσιακής αρχιτεκτονικής!!! Φιλοξενούσε μέσα του την ψυχή της περιοχής μας, την ψυχή των παπποπούδων μας και έδειχνε τα σημάδια των πληγών τους απ' την παλικουρία αντίστασή τους εναντίον των όποιων κατακτητών. Το γεφύρι σαν ζεύξη του ποταμού μπορεί να ξαναγίνει. Αντίγραφο γίνονται πολλά. Σαν Σύμβολο, σαν Μνημείο, όπως ήταν, δεν ξαναγίνεται... Γι' αυτό ο θρήνος μας είναι γοερός... Ας όνουν όλοι το παρήμελλον...

Και επειδή το θλιβερό αυτό γεγονός επικρατεί όλα τ' άλλα, που έχουν σημείο αναφοράς τους τα Τζουμέρ-

Βλέπω, ακούω, σχολιάζω

κα, θα μας επιτραπεί, ελπίζω, να αναφερθούμε εκτενέστερα και εν είδει μνημοσύνου (δυστυχώς) στην ιστορία και σε προσωπικές εμπειρίες και μαρτυρίες άλλων που έχουν επικεντρώσει τη γέφυρα Πλάκας... Από πολύ παλιά λίγο πιο κάτω από την Πλάκα, κάπου κοντά στο σημείο που είναι σήμερα η αμαξίτη γέφυρα τύπου μπέλεϊ υπήρχε πέτρινη γέφυρα η οποία περί το 1850 κατέστη ετοιμόρροπη και η διάβαση της επικίνδυνη. Η πρώτη ανεπιτυχής προσπάθεια έγινε το 1860. Το 1863 ανέλαβε τη δαπάνη κατασκευής της ο Ιωάννης Λούλης από την Αετορράχη Κατανοχωριών αλλά κατά την ημέρα των εγκαινίων της κατέρρευσε... Η τελευταία επιτυχής προσπάθεια έγινε το 1866 με πρωτοπόστο τον Πραματιώτη Κώστα Μπέκα. Στη δαπάνη συνέβαλαν ο Γιάννης Λούλης με 38.000 γρόσια, οι Κοινοί της Μελαιοσυργών με 96.000, Προμάντων με 32.000 και Αγνάντων που πρόσφεραν την ξυλεία και 48.900 γρόσια που συγκέντρωσαν και από τα γύρω χωριά. Το έργο τελείωσε εντός τριών (3) μηνών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος). Τα ασπράδια 30.000 αυτών ανακάτεψαν με τραγούδι ή άχυρο για να φτιάξουν το «κουρασάνι» (υποκατάστατο του ταϊμέντου).

Το σπηθαίο της γέφυρας κατασκευάστηκε το 1901. Μέχρι τότε όσοι διαβάτες πάθαιναν ίλιγγο λόγω ύψους (21 μ.) και παρά το αρκετό πλάτος της (3,2 μ.), περνούσαν τη γέφυρα μπουσουληντάς για να μην βλίσουν το χόος. Αλλά και τα υποζύγια ήταν διστακτικά. Με δεμένη μάτια τα τραβούσαν από το καλινάρι. Δίπλα από το αριστερό (ανατολικό) βάθρο της γέφυρας είχε κατασκευαστεί δώροφο οίκημα που στεγάριζε το Τελωνείο της Πλάκας,

Γράφει ο ΧΡ. ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΣ

μας και η γέφυρα την περίοδο 1881-1913 αποτελούσε το σύνορο μεταξύ Ελλάδος-Τουρκίας. Αργότερα, κατά την Εθνική Αντίσταση 1943-45, ήταν το σύνορο μεταξύ των Αντιστασιακών Οργανώσεων, του ΕΑΜ (ανατολικό) και ΕΔΕΣ (δυτικό). Στο οίκημα του Τελωνείου υπογράφηκε την 29-2-1944 το «Πρωτόκολλο Πλάκας», που προέβλεπε τη συμψηφιστική τους και την κοινή τους δράση κατά των κατακτητών, το οποίο, δυστυχώς, δεν μακροζήρεψε...

Ας μου επιτραπεί και μια προσωπική εμπειρία που σίγουρα την έζησαν και πολλοί άλλοι συντοπίτες μας και δείχνει πώς είχαν «διαμελισθεί» οι οικογένειες εξαιτίας της αντιπαλότητας των Αντιστασιακών Οργανώσεων. Στο κέντρο της γέφυρας ως το 1944 συναντούσαμε τον πατέρα μου, μια φορά το μήνα, η μόνη μου και εγώ. Εκείνος συνοδευόμενος από τρεις αντάρτες του ΕΔΕΣ, ως δέχον εργαζόμενος στα Γιάννινα και κατά κατοχή στην Υψηλότητα (Τ.Τ.Τ.), και εμείς (κάτοικοι Αγνάντων) υπό την επιτήρηση τριών ανταρτών του ΕΛΑΣ. Στην τελευταία συνάντησή μας ένας από τους αντάρτες του ΕΔΕΣ επικριώντας κάπως άσπασα να καθίσει στο σπηθαίο της γέφυρας, του ξέφυγε το αυτόματο όπλο (Στεν), έπεσε στο κατάστρωμα της γέφυρας και εκπυροσοκρότησε αφήνοντας (ευτυχώς στον αέρα) μια ολόκληρη ριπή. Αυτοσυγμεί τα εκατέρωθεν πολυβόλα άρχισαν να κροταλίζουν δαιμονιώδως, αλλά είχαν αναγνωριστικό χαρακτήρα. Εμάς μας πρόσταξαν να πέσουμε μπρούμυτα, σύριζα στα σπηθαία και οι συνοδοί

μας προσπαθούσαν να συνεννοηθούν με φωτοβολίδες και με φωνές ότι δεν υπήρχε εμπλοκή, αλλά ταυαία και αναιμακτο συμβάν... «Πήγε η ψυχή μας στην Κούλουρη»...

Η γέφυρα Πλάκας και η γύρω περιοχή της ήταν πεδίο συγκρούσεων μεταξύ Τούρκων και ανυπότακτων Τζουμμερκιωτών, και πριν από την κατασκευή της Γέφυρας και προεπαναστατικά και κατά την Επανάσταση του 1821 και αργότερα. Ο έλεγχος της διάβασης (του «πόρου») και στη συνέχεια της γέφυρας εξασφάλιζε σιγουρότερη επικοινωνία των Ιωαννίνων με την Άρτα, αλλά και με τη Θεσσαλία, με τα χωριά του Βάλτου και με τη Στερεά Ελλάδα. Ο Γ. Καραϊσκάκης με την πρώτη 50μελή ομάδα του, που την απάρτιζαν Τζουμμερκιώτες, την Πλάκα επέλεξε τον Μάιο του 1821 για την πρώτη σύγκρουση με τον εχθρό, αλλά έγινε αντιληπτός από την ισχυρή φρουρά της Πλάκας, η οποία του έστησε καρτέρι στην περιοχή της μονής Χρυσοσπηλιώτισσας (Γουριανό). Ενισχυμένος όμως και από κατοίκους της γύρω περιοχής κατατρόπωσε τους Τούρκους, οι οποίοι άφρασαν στο πεδίο της μάχης δεκάδες νεκρών και κυρίως πολύ χρήσιμο οπλισμό. Στις 27 Ιουλίου του 1821 οι Τζουμμερκιώτες οπαδολογικοί υπό την αρχιστρατηγία του Μάρκου Μπότσαρη, που ηγείτο μεγάλου τμήματος Σουλιωτών, κατήγαγαν περιφανή νίκη κατά των Τούρκων, οι οποίοι διασκορπίστηκαν στα Κατανοχώρια για να σωθούν. Όμως, την 29-7-1821 ο Τονάλ-Πασάς με 4.000 Τούρκους επανέκατ την Πλάκα και εισερχόμενος μαχαίτη στα άδεια από κατοίκους Άγναντα (είχαν κρυφτεί στο βουνό) τα πυρπολήσαν (31-7-1821). Κατά τις εξεγέρσεις (1854, 1866, 1878) των Τζουμμερκιωτών και Ραδοβιζιζών δόθηκαν στην Πλάκα σκληρές και νικηφόρες μάχες. Μνημονεύουμε τη μάχη της 22-4-1854 του Ν. Ζέρβα που συνέτριψε τον Τουρκαλβανό Τσέλιο Πίσιερν, αλλά και την πολυώρη μάχη που έδωσε ο Ραφτανίτης δάσκαλος και αργότερα Βουλευτής Κων. Κοττίκα με τα 70 παλικούρια του την 3-2-1878 κατά της τουρκικής φρουράς της Γέφυρας. Ήταν η μέρα που έληξαν οι εχθροπραξίες μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων με την υπογραφή της «Συνθήκης του Αγίου Στεφά-

νου».

Αλλά και κατά τον ατυχή πόλεμο του 1897 η γέφυρα Πλάκας αναδείχτηκε προύργιο της εθελοντικής των Τζουμμερκίων. Μετά τη συντριπτική ήττα που υπέστη ο στρατός μας στα Πέντε Πηγάδια, οι εθελοντές Τζουμμερκιώτες επένευσαν σκάτως, κυνηγώντας από τους Τούρκους. Η ολιγόριθμη οπισθοφυλακή (μετείχε ο παππούς μου Χρήστος Κ. Παπακίτσος, μαρτυρίες του οποίου καταγράφω) ανακαίωσε την επιθετική ορμή των Τούρκων από τους βράχους που είναι δεξιά της βρύσης «Σγαριώτη» (Άγιος Γεώργιος Μονοκλίτου), για να δώσει το χρόνο στους υποχωρούντες Τζουμμερκιώτες να διαθούν τη γέφυρα Πλάκας, να ανασυνταχθούν και να οχυρωθούν στην αριστερή (ανατολική) όχθη του Αράχθου, ενισχύοντας την εκεί φρουρά του Χρήστου Μπότσαρη. Όταν ο κλοιός γύρω από τους βράχους έσφιξε πολύ, δόθηκε το σήμα για να απαγκιστρωθούν από τα ταμπούρια τους και να συμπυκνωθούν στη γέφυρα Πλάκας. Ένας των οπισθοφυλάκων, που άκουγε στο όνομα Σγαριώτης, παρέμεινε στους βράχους πολεμώντας μόνος του. Έπεσε στα χέρια των Τούρκων οι οποίοι τον έγδραν ζωντανό. Οι οίμωγές του ακούγονταν τόσο από τη γέφυρα Πλάκας, όσο και από το μοναστήρι της Γέννησης Θεοτόκου (Μουκούσας Ραφτανιάνων). Ίσως γι' αυτό η βρύση δίπλα από τους βράχους ονομάζεται «Βρύση Σγαριώτη».

Αυτή είναι σε πολύ συμμυκνωμένη περίληψη η ιστορία της Πλάκας και του γεφυριού της, το οποίο αποτελούσε επί 149 χρόνια το περιδέραιο, το στέμμα που οι Τζουμμερκιώτες φιλοτέχνησαν με μεράκι, ιδρώτα και αίμα, για να είναι εφάμιλλο σε ομορφιά και επιβλητικότητα των απείρου κάλλους δημιουργημάτων της φύσης που κοσμούν ολόκληρη την περιοχή των Τζουμμερκίων. Αντιπροσωπευτικά δείγματα αυτής της ομορφιάς είχαμε την ευκαιρία να απολαύσουμε στην Έκθεση φωτογραφιών που μεγάλη επιτυχία διοργάνωσε ο **Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Τζουμμερκίων** στο Ζάππειο Μέγαρο της Αθήνας, τα εγκαίνια της οποίας έγιναν στις 14 Μαρτίου 2015. Οι υπέροχες φωτογραφίες του Αγναντίτη φωτογράφου Κ. Μαυροπάνου έφεραν στο κέντρο της Αθήνας τα παραγνωσμένα Τζουμμερκα. Οι ξένοι που είδαν, έατσαν από φωτογραφίες, ανεπανόληπτες ομορφίες των Τζουμμερκίων έμεναν έκθαμβοι!!! Καιρός ήταν «να βγουν από τα Τζουμμερκα στο παζάρι».. Η στήλη συγχαίρει όλους τους συντελεστές!!!

Δημητρούλα Λάμπρου Φίλου (το γένος Μαυροπάνου)

Η Δημητρούλα Φίλου, σύζυγος του Λάμπρου Φίλου (το γένος Μαυροπάνου) έφυγε ήσυχά από κοντά μας την Κυριακή 12/2/2015, την ώρα που βήπαμε και ακούγαμε στις ειδήσεις ότι «έπεσε» παρασώθηκε από τα παλιά και ορμητικά νερά το γεφύρι της Πλάκας.

Έφυγε στα 88 της, πλήρης ημερών όπως θα έλεγαν οι περισσότεροι (αλλά για τα παιδιά κάποιου - και ιδιαίτερα για τους/τις συζύγους, όταν υπάρχουν, που στην περίπτωση μας ο σύζυγός της και πατέρας μας Λάμπρος είχε «φύγει» προ 15ετίας - καθότι θα ήταν να την είχαμε κι άλλο μαζί μας...). Μιας όμως και η υγεία της επιδεινωνόταν το τελευταίο διάστημα και μάλιστα σημαντικά τους τελευταίους δύο μήνες, φαίνεται πως η θέλησή Του ήταν να μην την ταλαιπωρήσει. Η ίδια, ακόμη κι αυτούς τους τελευταίους μήνες που υφίστατο μια επιδεινούμενη κατάσταση, ποτέ δεν μας είχε παραπονεθεί, όπως δεν παραπονιόταν και σε όλη της τη ζωή.

Όσοι παραβρέθηκαν στην νεκρώσιμη ακολουθία την επομένη ημέρα, δεύτερα (είτε ταξιδεύοντας από την Αθήνα και τα Γιάννινα είτε τους κατοίκους του χωριού) άκουσαν και τον παπά Σάχαλο (και κουμπάρο μας/της) να κάνει από καρδιάς μια επικρίση αναφορά, ξεκινώντας με το ρητό «η σωπή είναι χρυσός» για να εξηγήσει στη συνέχεια ότι η μόνη μας και κουμπάρα του Δημητρούλα είχε το χάρισμα της σωπής (ακόμη και σε περιπτώσεις που οι περισσότεροι μας θα αντιμιλούσαν, θα σχολίαζαν ή/και ακόμη-ακόμη θα ζητούσαν το δικό τους...). Χάρισμα, που μαζί με την καθυσούνη και την εργατικότητα της την αναδείκνυναν σε «χρυσό».

Ας είναι - που μάλλον θα είναι -

Συνέχεια στη σελίδα 7

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Γραφ. Σοφοκλέους 33
Τ.Κ. 105 52 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. - Fax: 210-3313067
www.agnanta.com.gr
E-mail:
info@agnanta.com.gr

Εκδότης:

Χρήστος Γ. Χριστοδούλου
Πρόεδρος της Αδελφότητας

Κωδικός: 3734

Υπεύθυνος
τυπογραφείου:

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.

Γερανίου 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 210-52.38.107
E-mail: costaszl@yahoo.gr

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

1. Στη συνοικία ΠΑΝΑΓΙΑ ΑΓΝΑΝΤΩΝ (κοντά στο πρώην Ειρηνοδίκειο):
α. Οικία 131 τ.μ. (78 τ.μ. ισόγειο και 53 τ.μ. 1ος όροφ. ανεξάρτητα μεταξύ τους λειτουργικά) και β. Οικία ισόγειος 38 τ.μ.
2. Στη θέση «Γερογιάννια» στη συνοικία ΠΑΝΑΓΙΑ ΑΓΝΑΝΤΩΝ αγρόκτημα 2.586,00 τ.μ. με παλαιά οικία. Θέα απεριόριστη.
ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 69.86.76.11 και 210.86.58.995

Σοβαρά κι εύθυμα

Γράφει ο
Χάρης Ζίχως
Συντάχτης Δάσκαλος
-Συγγραφέας

ξουν τα προικιά τους.

Είχε χάσει από «κακές» αρρώστιες τα δύο της τα κορίτσια, σε μικρές ηλικίες και όσα κορίτσια του χωριού τα είχε δικά της.

Η γιαγιά η Καρύδαινα ήταν όμορφη και είχε γαϊθανά μάτια.

Ήταν πάντα ήρεμη και ποτέ δεν την άκουσα να φωνάζει δυνατά. Μας φρόντιζε και πάντα μας τάζεζε στο τραχανά!

Έξω στην αυλή ήταν κρεβατίνα με «αετονύχια» που ο Πάνος τα φρόντιζε.

Ο Πάνος ανήσυχον πνεύμα... Μεγαλύτερος από εμάς. Έπρεπε να τον κάνουμε φίλο. Παρέα με το φίλο μου το Γιώργο το Ζάραγκα τα καταφέραμε.

Η κυρά Χρίσταινα με τις κόρες της Κυριακούλα και Πηνελόπη

Εκεί στο έμπα του χωριού, κάτω από το εκκλησάκι της Αγίας Φανερωμένης, ήταν ένα μικρό σπιτάκι, φτωχό αλλά όμορφο.

Ασπρισμένα τα σκαλοπάτια και γεμάτο βασίλικους και ντά-νες.

Κατοικούσε η Κυρά Χρίσταινα η Καρύδαινα με το γιού της τον Πάνο!

Καθόταν στο πλάτυσκαλο κι όλο έγνεθε. Έγνεθε κι έφκιαχνε «γνέμα», για τα κορίτσια του χωριού. Έπρεπε να φτιά-

Ο ΜΑΝΤΟΥ ΙΝ

Καρύδης Παναγιώτης, ο μαντού ιν

Όταν ο Πάνος ήταν στην Πέμπτη τάξη, ήταν ο βοηθός του δασκάλου μας του Κώστα Βρόντου, στο μάθημα της Φυσικής Πειραματικής.

Δεν πιανόταν. Και τι δεν έφτιαχνε, έπιαναν τα χέρια του. Τροχαλίες όλων των ειδών, συγκοινωνούντα δοχεία, το νερό το χώριζε σε υδρογόνο και οξυγόνο. Τυχεροί οι συμμαθητές του. Εγώ εκεί κοντά να μαθαίνω.

Που ραδιόφωνο τότε στο χωριό!!!

Ο Πάνος το έφτιαξε μόνος του. Ρωτούσαμε και μας μάθαινε. Είχε φέρι «γαϊθνίτη», καλωδία και μπαταρίες. Έφτιαχνε κεραία και γήωση. Είχε ακουστικά από ασύρματο που τους είχαν αφήσει στο χωριό οι «αντάρτες».

Όλα αυτά τα είχε μαζέψει μαζί με σφαίρες, σπαθισμένα όπλα κι ένα κράνος που το είχε κάνει ποτίστρα για τις κότες. Εκεί στην αποθήκη έμπαιναν να περιεργάζονται τα κατεστραμμένα όπλα, να ανοίγουν τις σφαίρες να παίρνουν το μπαρούτι και να το βάζω στη φωτιά.

Πολλές φορές πηγαίναμε το βράδυ στο σπίτι του να ακούσουμε το ραδιόφωνο. Μας έλεγε ότι ακούει τη φωνή της Αμερικής. Τέτοια φωνή εγώ δεν άκουσα ποτέ, παρά μόνο έλεγα ότι, κάτι ακούω!!!

Ο Πάνος είναι ψηλός με βροντερή φωνή και πολυδιαβασμένος. Μας έλεγε για τον Αρχιμήδη, για τον Έντισον για τα τηλέφωνα, για τα Ερτζιανά κύματα, για τα μεσσία, για τα βραχεία. Εμείς απλά τον ακούγαμε και τον θαυμάζαμε!!

Είχε και σκυλό κυνηγητικό. Ε, αυτός έφερνε το λαγό στο σπίτι, τον είδα με τα μάτια μου! Έφευγε το πρωί και γύριζε το βράδυ. Το ήξερε αυτό η μάνα μου

και μου έλεγε όταν μαζεζούμουν. Σαν τη σκύλα του Καρύδη κατάντησε.

Έφυγε ο Πάνος απ' το χωριό μαζί με την κυρά - Χρίσταινα τη μάνα του. Ερήμωσε το σπίτι, τα σιδερικά μάθλην τα πούλησαν σε παλιατζήδες γυρολόγους, για ένα κομμάτι ψωμί θα σταθίλιζαν σήμερα το λαογραφικό και ιστορικό μουσείο μας.

Στην Άρτα ο Πάνος. Τον έχασα. Καθοκαίρι, στο πανηγύρι ήρθε με την παρέα του στο χωριό με...ποδηλάτο! Το αγαπάει το χωριό!!!

Τον βρήκα στην Άρτα. Ήταν στο μηχανουργείο των αδελφών του Γιάννη και Γιώργου. Ήταν κατασκευαστές και επισκευαστές κυνηγητικών όπλων. Μάστοροι με τη σημασία της λέξης.

Το εργαστήριό τους κοντά στο Γεφύρι της Άρτας ήταν γεμάτο από ανταλλακτικά όπλων. Δίκανα, μονόκανα, πηγαϊόκανα, με κοκόρια, κάννες, κοντάκια κατεστραμμένα πολεμικά όπλα... Φοβερόι κυνηγοί. Όλη η Άρτα και ο κάμπος μισούσαν για τις επιτυχίες τους. Εκεί και ο φίλος μου ο Πάνος. Είχε και ποδηλάτο. Με νεύμα μου έλεγε να το πάρω. Τελικά έμαθα.

Χαθήκαμε!!! Έμαθα ότι τον χτύπησε αυτοκίνητο και κατόπιν εργαζόταν σε μεγάλες γαβιάρειες.

Αδουμινός στην Άρτα. Ερχόταν στο χωριό κι έπαιρνε τις δουλειές. Τον περιμένω ακόμη να μου αλληλέσει ένα σπασμένο τζάμι. Χαθήκαμε!!!

Έμαθα ότι έχει εννοικιαζόμενα δωμάτια στο Καναλάκι της Πρέβεζας. Πηγαίνει πολύ καλά, βρήπετε η περιοχή. Δε σταμάτησε όμως τις...«πατέντες». Έφτιαξε μηχανήματα να ανικνεύει μετάλλα μέσα πηγή. Ακόμη ψάχνει για τις ήλιες του Ναπολέοντα Ζέρβα και του Άρη Βελουχιώτη. Έμαθα ότι ήρθε βράδυ στο χωριό κι έψαχνε να βρει τις ήλιες της βάβως της Αλέξης.

Άλλη πατέντα. Ειδικό μηχανήματα, να μπαίνει στο νερό και να το εμπλουτίζει με ενέρεια. Μου είπε ότι πούλησε και αρκετά από αυτά στο εξωτερικό. Περισσότερο ενέρεια παίρνει από τα τζουμέρκα!!!

Θα μου πείτε το «ΜΑΝΤΟΥ ΙΝ» από πού βγαίνει; Το ραδιόφωνο που έφτιαχνε μας έλεγε ότι είναι: ΜΑΝΤΟΥ ΙΝ ΓΕΡΜΑΝΙ!!!

Ίσως τότε να μην ήξερε που πέφτει η Γερμανία στο Χάρτν. Από τότε του κολλήσαμε το παρατσούκλι «ΜΑΝΤΟΥΙΝ».

Είναι στο Καναλάκι της Πρέβεζας, πιστεύω να μη φορδίζει ακόμη τη στρατιωτική καπαρντίνα που την είχαν αφήσει οι Αντάρτες στο χωριό...

Υ.Γ. Όποιος πάει με το απόκομμα της εφημερίδας, από 1/9 έως 30/11, έχει έκπτωση 30%, προσφορά του φίλου μου του Πάνου Καρύδη.

ΕΚΕΙ ΣΤ' ΑΠΟΣΚΙΑ ΤΟΥ... ΧΩΡΙΟΥ

Ψέματα με ουρά (B)

Μπαίνει στο καφενείο του χωριού ο δάσκαλος να πιει το καφεδάκι του και να ξεκουραστεί για λίγο, μετά το απογευματινό μάθημα. (Ήταν η εποχή, που τα σχολεία στα χωριά λειτουργούσαν πρωί και απόγευμα). Κάθεται σ' ένα τραπέζι και πιάνει κουβέντα με τους χωριανούς.

Σε κάποια στιγμή, ξαφνικά, κάποιος τον ρωτάει:

-Καλά, ορέ δάσκαλε, φοβάσαι τα σκυλιά;

-Τι έκανε, λέει; Φοβάμαι τα σκυλιά; Ποιος σου το 'πε αυτό;

-Να, προχτές, που συζητούσαμε εδώ, μας το 'πε ο Γρηγόρης ο Ζυμάρης.

-Α, είναι αυτός, που λέει τα πολλά ψέματα. Αυτός, που ισχυρίζεται ότι οι κότες του γεννούν στις έντεκα η ώρα τη νύχτα. Κατάλαβα. Και τι σας είπε δηλαδή;

-Είναι ολόκληρη ιστορία.

-Ας την ακούσουμε.

-Ένα πρωινό - με έλεγε - η γυναίκα του βοσκούσε τα πρόβατα στη μεγάλη λάκκα, που είναι πάνω απ' το Σχολείο και καθώς περνούσε να πας για το μάθημα, σου χύθηκε ο σκύλος του κοπαδιού κι εσύ για να τον αποφύγεις, πρόλαβες και ανέ-

Γράφει ο
Γιάννης Κασικογιώργος
Συνταξιούχος δάσκαλος

βηκες σε μια βελανιδιά, που βρισκόταν δίπλα σου.

Ταυτόχρονα το κριάρι του κοπαδιού έτρεξε κι αυτό κάτω απ' τη βελανιδιά και μαζί με το σκύλο, που γαυνίζε αδιάκοπα, σε εμπόδιζαν να κατεβείς να πας στη δουλειά σου.

Προσπάθησε να τα διώξει η γυναίκα του, μα στάθηκε αδύνατο και γι' αυτό έτρεξε γρήγορα - γρήγορα στο διπλανό λοφίσκο και φώναζε τον άντρα της να έρθει να σε απελευθερώσει.

Ήρθε ο Γρηγόρης, έδωσε τα ζώα κι εσύ κατέβηκες και πήγες αργοπορημένος στους μαθη-

τές σου, που με αγωνία σε περίμεναν.

Έτσι ε; απάντησε χαμογελώντας ο δάσκαλος, ενώ όλοι τους, ξεκαρδισμένοι στα γέλια, τον διαβεβαίωναν ότι ο Γρηγόρης είναι γνωστός για τα απίστευτα ψέματα, που λέει κι ότι κανένας τους δεν τον πίστεψε.

Εξ άλλου παραδέχτηκαν όλοι ότι οι βελανιδιές εκείνες ήταν όλες υπεραιωνόβιες και πως κανένας δε θα μπορούσε ν' ανεβεί σ' αυτές χωρίς σκάλα.

Πέρασε καιρός και κάποιο βραδάκι μπαίνει ο δάσκαλος στο καφενείο και κάθεται κοντά στη σόμπα να ζεσταθεί και να πιει το καφεδάκι του παρ'ότι με τους χωριανούς, που τον αγαπούσαν κι ήθελαν πάντα να συνομιλούν μαζί του.

Στο βάθος, σ' ένα τραπέζι στη δεξιά γωνία του καφενείου, έπαιζε χαρτιά μαζί με άλλους τρεις ο Γρηγόρης ο Ζυμάρης.

Τότε ο δάσκαλος βρήκε την ευκαιρία, που από καιρό περίμενε.

Αφού συζήτησε για λίγο με τους άλλους, έφερε επίτηδες την κουβέντα στην απογραφή, που θα γινόταν τον επόμενο μήνα, ρωτώντας το διπλανό του:

Συνέχεια στη σελίδα 8

Δημοτικό ποίημα - τραγούδι

Αξιώθηκε να έχω διαβάσει πολλή Ελληνική ποίηση - Αρχαία και Νέα Ελληνική. Αλλά μέσα σε όλη αυτή την ποίηση - μοναδική στην Ευρώπη - ήλιος, επίσης μοναδικός, είναι τα δημοτικά μας τραγούδια. Η σκαλιά του Ελληνικού χώρου άρχισε περίπου το έτος 200 προ Χριστού. Ρωμαίοι, αργότερα διάφορες πεινασμένες φυλές από την Ευρώπη: Γαλάτες, Καταλανοί, Σλάβοι, αιώνες Φραγκοκρατία,

Αραβες, η μαύρη μοίρα μας εξακόσια χρόνια οι Τούρκοι. Ο ελληνικός χώρος είναι γεωγραφικά μοναδικά προνομιοχούς σε όλη την Υφήλιο, αλλά επίσης και εύκολος στόχος: Ανάμεσα σε Ασία και Αφρική, με την υπόλοιπη άκαρη Ευρώπη πίσω από τις πλάτες μας...πώς επιζηήσαμε και κατοικούμε, πέντε χιλιάδες χρόνια, βασικά στον ίδιο τόπο και μιλούμε την ίδια γλώσσα; Τι μας έσωσε; Εκτός από το ιδιαίτερο πνεύμα που έχουμε σαν λαός, μας έσωσαν τα βουνά και τα δάση μας (δασοκάλυψη μέ-

χρι το πρόσφατο παρελθόν 65% του εδάφους).

Εκεί κατέφευγαν μεγάλο μέρος του Ελληνισμού. Εκεί

γεννήθηκαν τα ωραιότερα, σ' όλον τον κόσμο, δημοτικά ποιήματα - τραγούδια. Κάποιος σε μια κοινότητα, προικισμένος με ποιητικό ταλέντο, συνήθως αναλαβήτος, παρακινούμενος από κάποιο συγκλονιστικό γεγονός, στέριωνε ένα ποίημα και προσήρμοζε και μουσική ή δική του ή παραλλαγή από κάποιο γνωστό ποίημα - τραγούδι.

Αυτός ο χαμένος μέσα στον χρόνο ανώνυμος ποιητής, για να πετύχει το ρυθμό των στίχων, έπρεπε να χρησιμοποιήσει τις λέξεις ολόκληρες, και όχι όπως τις έλεγαν οι χωρικοί μας (αναλφάβητοι συνήθως) περικομμένες: το ωδώνον (κουδούνι), τι κάν' ε. κ.τ.λ. Και έπειτα; Ξέρουμε ότι ένα ποίημα με μουσική κολλάει στη μνήμη εύκολο και για πάντα και περνάει προφορικά από γενικό σε γενιά.

Και έτσι -θαύμα των θαυμά-

Συνέχεια στη σελίδα 8

Γράφει η
Αγγελική Ζολώτα
Καθηγήτρια - φιλόλογος

Στη μνήμη Αλεξίας Νικολάου Χαλκιά

«Αλκινόη τον Γενάρη»
Αλεξία,
Μανούλα γλυκιά,
Κόρη μυριάκιβη,
Μοναδική αδερφή!
Σαν αεροπόνημα γλιότισσες
Και πέταξες στ' ασφοδελά λιβάδια.

Ροδόχαρη ανεμώνη, εσύ,
Τον Γενάρη η αγνήνη παγωνιά
Τον ντελικάτο σου μίσχο
Απονα τόκισες.

Σαν πολύχρωμη πεταλούδα,
Την αγαλιά της μάνας θόπενες,
Το ξεπεταρούνι σου τρυφερά χάιδρες,
Ανάερα για την πατρική αγαλιά φτερούγισες.

Γλυκοφτέρουνη αλκινόη,
Ο σκληρός σάιτεντης το δοξάει τον τέντωσε,
Το πικρό του βέλος
Τη λαβωμένη καρδιά σου στόχεψε.

Τα γερά της μάνας κλάματα δεν τον λυγάνε,
Τα θηλωμένα γιατί τον Μάριον δεν τον πονάνε,
Τα' απελπισμένον αδερφού τα δάκρυα αφήναι.

Πεφταστέρι εσύ χαροπότο,
Αστροόσκονη λυτρωτική
Στη δόλια μανούλα σου στείλε,
Απ' τις φλόγες ατσάλι να βγει
Το δικό σου το Μάριο να δυνθίει
Μεγάλο να δει.

Α - λ - εξία
Το υγρό τα' όνομά σου
Για πάντα τα μάτια μας
Θα γυράνει.

«Καλό σου ταξίδι»

Φρειδερίκη Ι. Χαλκιά

Στη μνήμη της αδερφής μου Σπυριδούλας Βήχα

Αγαπημένη μου αδερφή
γλυκεία μου Σπυριδούλα,
ήσουν το πρώτο το παιδί
τον Κώστα τον Γιαννούλα.

Όταν παντρεύτηκες εσύ
εγώ ήμουν μόνο έξι
χρονών, και δεν θυμάμαι
ποτέ μαζί σου να 'χω παίξει.

Δεν ζήσαμε ποτέ μαζί
και δεν πολυθυμάμαι,
όμορφες παιδικές στιγμές
μαζί σου να περνάμε.

Από τη φτώχεια έφηνες
και πήγες μες τα ίδια,
σε μια φαμίλια μπόλικη
χωράφια και σε γίδα.

Βρήκες πεθερό και πεθερά
κοινοιά και κοινοιά,
ήταν οκτώ στον αμθμό
όλοι τους μια δεκάδα.

Εσύ ήσουν η ενδέκατη
και η πρώτη η νηφάδα,
ο ρόλος σου ήταν δύσκολος
απίστευτη ζαλάδα.

Ήσουν ηρωίδα στην ψυχή
στη δύναμη λιοντάρι,
ξίπναγες με τη χαριωνή
κοιμόσουν με φεγγάρι.

Τα πρώτα χρόνια έζησες
πέρα εκεί στη Βίλια,
ο άντρας σου ο λατρεντός

έλειπε στα ταξίδια.

Έκανες τέσσερα παιδιά
είχες επτά εγγόνια,
τ' άφησες πίσω στη ζωή
στα σγρόντα τέσσερα σου χρό-
νια.

Ήσουν ξενάρι λατρεντό
και πολυαγαπημένο,
ο ένας για τον άλλο
ποτέ τους μαλωμένο.

Εξήντα χρόνια συντροφιά
στο ίδιο το κρεβάτι,
και δεν χωρίσατε ποτέ
ούτε και στο γινάτι.

Και τώρα που αρρώστησες
στον πόνο το κρεβάτι,
θεριά παρακαλούσαμε
για να μας δεις λιγάκι.

Μας έλεγες για τους γονείς
τη μάνα, τον πατέρα,
μας έλεγες πως πέρασαν
και σου 'καναν παρέα.

Μον' πες αν πάω στο χωριό
καλόν καφέ να πάρω,
κάτω εκεί στη λαϊκή
πατέρα να τρατάρω.

Στο τέλος ήσουν νευρική
ήθελες ν' αποδράσεις,
να πας κοντά στον άντρα σου
τα κάγκελα να σπάσεις.

Αίτλα σου είχες για φρονιούς

παιδιά, εγγόνια, νύφες,
σου σπάθηκαν ακούραστα
ξενύχτησαν τις νύχτες.

Ήθελε και η Βασιλική
πον τόσο τη ζητούσες,
αυτή αγάπες πολύ
και με αυτή μιλούσες.

Όταν εκείνη έφευγε
της είπες καλό ταξίδι,
τα μάτια σου διακρύβανε
μέσα σου είχες φτήνη.

Δεν άντεξε η καρδούλα σου
έπαψε να χτυπάει,
και η ψυχή σου πέταξε
στα ουράνια για να πάει.

Καλό ταξίδι αδερφή
εκεί θα ησυχάσεις,
σε περιμένουν οι γονείς
κοντά τους να κοινοιάσεις.

Αριστέα Γιαννούλα Πρέντζα

«Μονόλογος γαλήνης»

Άσπρα σύννεφα δύο, σύννεφα κατάστρα,
Κρύψαν την ομορφιά.
Λευκά περιστέρια δύο, περιστέρια κατάνεκα,
Πετάξαν μακριά.

Υδρίες δύο, δάκρυα, ξεχειλίσαν,
Απ' το διπλό κερανό
Κι' η καρδιά μου καίγεται
Σε πύραυλο διπλό.

Τετάρτη ήταν, τον Γενάρη δεκατέσσερις
Σαν μίσηδες για ταξίδι αλαργινό.
Μάνα -είπες- άσε με τα μάτια μου να κλείσω.
Φοβάμαι το φως, τη βαρβαρότητα της μέρας φοβάμαι!
Κι' απ' το στόμα σου αφορούλουνδα - νούφαρα
Στο πάτωμα χυθήκαν.

Δύο ξενάγια χέρια,
Δύο ξενάγια μάτια μου' φηγαν,
Τα δικά μου άδεια μέιναν...

Σαραντάφυλλο ήταν το βιβλίο της ζωής σου
Κι' απόμεινα να το θωρώ, «γαρούφαλο κλειστό!».

Δημήτριος Ι. Χαλκιάς

Διακρίνονται από αριστερά: Αρ. Καραμάνης, Σπ. Κοντογιώργος, Κων. Κακάβας, άγνωστος, Μαρία Κοντογιώργου, άγνωστη, Δημ. Κοντογιώργος, Σοφία Κοντογιώργου (σούζ. Κων/νου), Κων. Καραμάνης και Δημ. Κ. Κοντογιώργος.

Πωλείται οικία 70 τ.μ. δύο δωματίων (εντός οικοπέδου ενός στρέμματος), με τζάκι, μπάνιο, κουζίνα και αποθήκη, στη θέση Κρόκος στα Κονάκια, πλησίον οικίας Χρ. Κοντογιώργου.

Πληροφορίες: Χρήστος Τσιμπέρης, τηλ. 26810-79334 και 26810-22467.

Συνέχεια από τη σελίδα 2

ξεριζώθηκε από μέσα μου μια ρίζα.

Στέκομαι εδώ Γιαγιά και σε βρήπω και σκέψις με γυρνάνε χρόνια πίσω. Θυμάμαι όταν ήμουν μικρός που μαζί με την Ντίνα μας έφερνε ο Μπαμπάς στο χωριό και έβγαίνες στο πλατύοκαλο και μας περιμένες και εμείς φωνάζαμε από το ρέμα, «Γιαγιά- Γιαγιά». Δεν θα ξεχάσω όταν καθόμασταν όλοι μαζί στο τζάκι και περιμέναμε να μας φέρεις το φαγητό και εσύ πήγαινες στο γάστρο και έφερνες το ταψί με την πίτα και το γάλα από τις κατσίκες και με χαρά μας έλεγες «φάτε παιδάκια μου να μεγαλώσετε, είστε πολύ αδύνατα».

Δεν θα ξεχάσω Γιαγιά όταν μου έλεγες για εκείνες τις μέρες που με είχε κτυπήσει το αυτοκίνητο και εσύ ερχόσουν από το χωριό και καθόσουν μέρες στο προσκεφάλι μου και με έπαιρνες στην πλάτη και με πήγαινες βόλτα στη λίμνη και στο μώλο, γιατί δεν μπορούσα να περπατήσω. Δεν θα ξεχάσω τις ιστορίες που μας έλεγες για εκείνα τα παλιά χρόνια, τα δύσκολα στη Βίβλια. Για τα χρόνια που πήγαινες τους δυό σου γιους στο σχολείο, πολλές φορές φορτωμένους. Ναι Γιαγιά, για εκείνα τα δύσκολα χρόνια, που όπως μας έλεγες η μόνη έννοια σας ήταν να βρείτε ένα κομμάτι ψωμί για τα παιδιά σας. Ακόμα ανηπχεί στα αυτιά μου με πόση περηφάνια μιλούσες για τους δυό σου γιους. Εγώ πολλά πράγματα δεν έκανα, μας έλεγες, αλλά έκανα δυό γιους δυό παλικάρια τον Βικτωράκη και τον Θαναόκη.

Έζησες φτωχά, ταπεινά,

Κωνσταντίνια Γ. Μπαζούκα

αλλά με τιμιότητα και αξιο-
πρέπεια. Για σένα ο μεγαλύ-
τερος πλούτος ήταν οι δυο
σου γιοι. Είναι εδώ Γιαγιά και
ο Μπαμπάς και ο Θεός. Στέ-
κονται απέναντι σου και σε
καμαρώνουνε. Βρήπω στα μά-
τια τους τη λύπη, αλλά και
την ευγνωμοσύνη για όσα
τους πρόσφερες. Είναι εδώ
Γιαγιά οι νύφες σου, η Μαμά
και η θεία Μαρίνα. Είναι εδώ
ο Αλέκος και η Ελένη, είναι
η Ντίνα Γιαγιά, η Ντίνα που
αγαπούσες πολύ και καμάρω-
νες γιατί είχε το όνομα σου.
Είμαστε όλοι εδώ, φίλοι και
συγγενείς για να σε συνοδεύ-
σουμε και να σου δείξουμε
την αγάπη μας. Θα μας λεί-
ψεις Γιαγιά, θα μας λείψει η
παρουσία σου, η στοργή σου,
οι ιστορίες σου, η υπομονή
σου και η αγάπη σου, με την
οποία μας αγκάληαζες και μας
φροντίζες.

Ξέρω Γιαγιά ότι, παρόλες
τις δυσκολίες και τα βάσανα
που πέρασες, φεύγεις χαρού-
μενη, γιατί όλα πήγαν καλά
στο τέλος. Δεν πόνεσες, δεν
ταλαιπωρήθηκες, δεν ταλαι-
πώρησες τα παιδιά σου. Έτσι
όπως έζησες ήπια και ταπεινά,
έτσι ήρεμα και ήσυχα έφυγες.
Όπως ξέρω ότι είσαι χαρού-
μενη γιατί εκεί που θα πας
θα βρεις και άλλα αγαπημένα
σου πρόσωπα. Τον Παππού
τον Γιώργο που είμαι σίγου-
ρος ότι σε περιμένει και τον
Θεό τον Λάμπρο. Δώς τους
χαιρετίσματα και πες τους ότι
είμαστε καλά.

Γιαγιά, δεν θα σε κουράσω
αλλά γιατί έχεις μεγάλο ταξί-
δι. Θέλω να σε αποχαιρετήσω
με ένα μεγάλο ευχαριστώ για
ότι έκανες για μας και να σου
πω ότι πάντα θα είσαι στη θύ-
μηση μας.....

Καλό σου ταξίδι Γιαγιά

Διακρίνονται από αριστερά: Κακάβας Κων/νος, Λιόντος Αθανάσιος, Λιόντος Δημήτριος, Λιόντος Λάμπρος, Καπέλης Λάμπρος (Πεσές), Λιόντος Χρήστος, Λεμονιάς Γεώργιος, Πριτσιβέλης Γεώργιος, Κωστούλας Βασίλειος και μερικοί άγνωστοι. Ο λεβέντης αιμήςτοτος Πεσές στα πανηγύρια έβγαζε τα παπούτσια και χόρευε.

Λάμπρος

Όταν η μπάλα στο χορτάρι «χόρευε» τανγκό

Η επίσκεψη του Χουάν Μοντέζ στα Γιάννινα προκάλεσε ρίγη συγκίνησης σε όσους Γιαννιώτες και μη έζησαν την χρυσή... δεκαετία των Αργεντινών στην πρωτεύουσα της Ηπείρου. Η ποδοσφαιρική τέχνη, καθώς και το αστείρευτο ταλέντο που διέθετε η μαγική... εξέδρα, ανάγκασε όλη την Ελλάδα να υποκλιθεί στην φοβερή και τρομερή ομάδα του ΠΑΣ Γιάννινα, ο οποίος αν τον άφηναν οι τότε «παρatreχόμενοι» του ελληνικού ποδοσφαίρου θα μπορούσε να διεκδικήσει ακόμα και το πρωτάθλημα. Το Joinsports.gr σεβόμενο την προσφορά των μεγάλων Αργεντινών στο καμπί της Ηπείρου, αλλά και γενικότερα στο ελληνικό ποδόσφαιρο, παρουσιάζει ένα ξεχωριστό αφιέρωμα στην ομάδα, η οποία εκείνα τα χρόνια είχε την τύχη να έχει στο ρόστερ της, τους έξι παικταράδες από την Λατινική Αμερική, που μάγευαν, «ζωγράφιζαν» και έβγαζαν στο χορτάρι τα δικά τους ποδοσφαιρικά... γούστα που όμοια η πόλη των Ιωαννίνων, αλλά και ολόκληρη η Ήπειρος δεν είχε ξαναζήσει.

Το ασπρόμαυρο φιλμ θάμπωνε μπροστά στο ήλικισμα της στρογγυλής θεάς, που σαν «χάδι» σε κάθε άγγιγμά τους οδηγούνταν εκεί που ήθελεν αυτοί. Ο ερχομός τους, αναπάντεχος την μουντή και «εξαοσμένη» για την χώρα δεκαετία του 1970. Το γήπεδο των Ζωσιμάδων φορούσε τα γιορτινά του και έσφυζε από ζωή, κάθε φορά που η αρμάδα των ομογενών Αργεντινών μάθαινε «γεωμετρία» στο χορτάρι, το αδαές και απαίδευτο μέχρι τότε από ποδόσφαιρο, γιαννιώτικο κοινό.

Ο Γκόμεζ ντε Φαρία προπονιτής της ομάδας του ΠΑΣ Γιάννινα που αγωνιζόταν στην Β' Εθνική κατηγορία της χώρας το 1971, γνώριζε τον Γκλασμάν από την πορεία του στην Βενεζουέλα. Η αρχή είχε γίνει. Ακολούθησαν ο Εντουάρντο Κοντογιωργάκης και λίγο αργότερα όλοι οι υπόλοιποι. Χουάν Μοντέζ, Εντουάρντο Λίσα, Όσκαρ Αλβαρέζ και Χοσέ Παστερνάκης. Το κουβάρι άρχισε να ξετυλίγεται και μια όμορφη ποδοσφαιρική ιστορία ξεκινούσε στην όμορφη πόλη των Ιωαννίνων.

Πρωτοφανής πληρότητα στο ρόστερ

Η πληρότητα που δημιουργήθηκε τότε στο φτωχό ρόστερ της ομάδας των Ιωαννίνων ήταν αδιανόητη για μια ομάδα του επιπέδου της και ούτε οι πιο αισιόδοξοι δεν μπορούσαν να φανταστούν αυτό που θα επακολουθούσε. Τα πρώτα «μηνύματα» πάντως δεν άργησαν να σταλούν, όταν ο κόσμος δημιουργούσε το αδιαχώρητο στην προπόνηση και στους αγώνες για να απολαύσει αυτό που στην Λατινική Αμερική ήταν τρόπος ζωής και μέσο επιβίωσης για εκατομμύρια παιδιά που έβρισκαν «καταφύγιο» και «θαύμα» βοηθώντας οικονομικά τις φτωχές οικογενειές τους, το ποδόσφαιρο.

Το κόλληο Γκρόσο με 700.000 δραχμές

Ο Γκόμεζ Ντε Φαρία Πορτογάλος στην καταγωγή με τους γονείς τους να μεταναστεύουν στην Νότια Αμερική, ήθελε αρχικά να αποκτήσει τον Νταντέλην, αλλά η ομάδα της Βέροιας

Με στυλ... αθλητικό

Η εφημερίδα της «Αγναντας Άρτας» σας παρουσιάζει μέσα από ένα αφιέρωμα – ρετρό την πορεία του ΠΑΣ Γιάννινα με την παρέα των Αργεντινών όταν μάγευε με το ποδόσφαιρο του τη λήθη που μαζεύονταν κατά χιλιάδες στην προπόνηση και τις κυριακάτικες αναμετρήσεις καθιερώνοντας το προσωνύμιο «Άγιαξ της Ήπείρου».

Ζητούσε για τα δεδομένα της εποχής τον ουρανό με τ'άστρα, που μεταφράζεται σε 700. 000 δραχμές.

Έτσι αποφάσισε να ψάξει στην Λατινική Αμερική που οι ποδοσφαιριστές ήλπιουν σαν διαμάντια σε πολύ δυσμενείς συνθήκες. Αντιλήφθηκε λοιπόν πως μ' αυτά τα χρήματα

ρέζ αγωνιζόταν στην επίθεση. Την περίοδο 1968-1969 αγωνίστηκε για την Μπάνφιφν σημειώνοντας 2 γκολ σε 16 αγώνες. Την επόμενη περίοδο έπαιξε στην Νιούελς Όλντ Μπόις και την πρώτη του χρονιά συμμετείχε σε έξι παιχνίδια βάζοντας ένα γκολ. Στον ΠΑΣ Γιάννινα ήρθε το 1972. Με την

μόλις άρχιζε.

Όταν ο Ολυμπιακός «προσκύνησε» στις Ζωσιμάδες

Οι εκτιμήσεις των αθλητικών συντακτών που κάλυπταν την αναμέτρηση έκαναν λόγο για 10. 000 κόσμο εκείνο το απόγευμα στο δημοτικό στάδιο Ιωαννίνων «οι Ζωσιμάδες». Αριθμός προσέλευσης ρεκόρ όχι μόνο για τα δεδομένα της εποχής, αλλά ακόμη και για την εποχή μας. Ο ΠΑΣ Γιάννινα υποδεχόταν στις 25/01/1976 για την Α'Εθνική πλέον, τον Ολυμπιακό Πειραιά. Στο 10' μετά από εκπληκτικό συνδυασμό των Μοντέζ και Γκλασμάν ο Εντουάρντο Κοντογιωργάκης με σουτ ανοίγει το σκορ. Λίγο αργότερα και συγκεκριμένα στο 18' ο Όσκαρ Αλβαρέζ εξασφαλίζει σουτ βοήθια που κάνει μέχρι και τον «αίθουρο» Κελεσιόδη να κοιτά αποκαυμένους την μπάλα να καταλήγει στο βάθος της εστίας του.

Μετά από δώδεκα λεπτά η άμυνα του Ολυμπιακού δεν κατάφερε από πού της ήρθε, αφού μετά από «τρίγωνο» που έκαναν οι Κοντογιωργάκης, Αλβαρέζ και Μπρεντάνος, ο τελευταίος στέλνει την μπάλα στα δίχτυα του αγανακτισμένου Κελεσιόδη, και μέσα σε πανζουρλισμό «γράφει» το τελικό 3-0 στέλνοντας στα τάρταρα μια από τις καλύτερες ιστορικές ομάδες του Ολυμπιακού της δεκαετίας του 70' που είχε διακριθεί κατακτώντας το πρωτάθλημα τρεις συνεχόμενες φορές.

Ηρεμία πριν την «καταγιάδα»

Μετά τον ανενανίαστο και αησιόμορφο θρίαμβο της ήττας αρμάδας του Γκόμεζ ντε Φαρία επί του Ολυμπιακού, οι προκλήσεις που θα συναντούσε η συγκεκριμένη ομάδα στον δρόμο προς την καταξίωση φαντάζουν με εμπόδια που ήταν εύκολο να υπερκεραστούν. Η ιστορία όμως καμιά φορά «αλλάζει» ρότα και από πρωταγωνιστής μπορεί να γίνει κομπάρσος. Ο πρώτος γύρος του πρωταθλήματος έφτανε προς το τέλος του και η ομάδα του ΠΑΣ είχε να αντιμετωπίσει την ΑΕΚ στο ουδέτερο γήπεδο του Άργους, εξαιτίας, μιας τιμωρίας της φυσικής της έδρας, της Νέας Φιλαδέλφειας. Με την ΑΕΚ να είναι πρώτη στην βαθμολογία με 23 βαθμούς, ο ΠΑΟΚ δεύτερος με 20 και ο ΠΑΣ τρίτος με δεκαεννιά. Να σημειώσουμε ότι τότε το βαθμολογικό σύστημα έδινε δύο πόντους για νίκη και έναν για ισοπαλία. Ο «Άγιαξ της Ήπείρου» προπορεύεται στην βαθμολογία από Παναθηναϊκό και Ολυμπιακό που είχε κατακτήσει τα προηγούμενα τρία συνεχόμενα πρωταθλήματα.

Την 1η Φεβρουαρίου 1976 το γήπεδο του Άργους ήταν καυτό. Η κάθετος των φιλάθλων του ΠΑΣ θύμιζε εκστρατεία, ενώ να επισημάσουμε πως ο διαιτητής της αναμέτρησης έβγαίνει μετά από ορισμό και ήταν ο Χρήστος Παγουρτζής του συνδέσμου Λαμίας. Μια μεγάλη αδικία συντελέστηκε εκείνο το παιχνίδι εις βάρος του ΠΑΣ Γιάννινα που διεκδικούσε

Του Χρήστου Α. Λεμονιά

(Αρχισυντάκτης του ραδιοφωνικού σταθμού Joinsports 89,3 και της ιστοσελίδας Joinsports.gr. Αρθρογράφος του περιοδικού της Ήπείρου και των Ιωνίων Ηώρων Joinsmagazine)

μπορούσε να φέρει σχεδόν... μια ενδεκάδα Αργεντινών σ' ένα πολύ υποβαθμισμένο πρωτάθλημα όπως αυτό της Β' Εθνικής. Επέλεξε λοιπόν τους 'Ελληνες ομογενείς εξ' Αργεντινής, ώστε να χτίσει το οικοδόμημα του ΠΑΣ Γιάννινα που θα στηρίζονταν σε πολύ καλά υλικά και θα πρωταγωνιστούσε τα επόμενα χρόνια.

Το προφίλ των Αργεντινών ποδοσφαιριστών

Έφερε λοιπόν τον Αλφρέντο Γκλασμάν που αγωνιζόταν στον χώρο του κέντρου. Το πραγματικό του όνομα ήταν Αλφρέντο Γκλασμάν που ελληνοποιήθηκε αγωνιζόμενος στην ομάδα έως το 1982, ενώ έπαιξε ακόμη και στον Τηλυκράτη Λευκάδας επιτελώντας και τον ρόλο του παίκτη-προποντή. Ο Γκλασμάνος είναι τρίτος σκόρερ στην ιστορία της ομάδας έχοντας αγωνιστεί σε 24 αγώνες ως αντίπαλος με Ολυμπιακό, Παναθηναϊκό, ΑΕΚ και ΠΑΟΚ. Σήμερα είναι παντρεμένος, ζει στην Ελλάδα και εργάζεται στις ακαδημίες του ΠΑΣ Γιάννινα. Στην συνέχεια ήρθε ο Χουάν Μοντέζ το Μάιο του 1972. Ξεκίνησε την καριέρα του στην Ατλάντα της Αργεντινής και αργότερα έπαιξε για την Τοκαρίτα. Στον ΠΑΣ Γιάννινα αγωνίστηκε σε 231 παιχνίδια παίζοντας συνολικά δέκα χρόνια, πετυχαίνοντας 4 τέρματα κι έχοντας τεράστια προσφορά.

Ο Εντουάρντο Κοντογιωργάκης ήταν επίσης Αργεντινός και αγωνιζόταν στην επίθεση, ενώ το πραγματικό του επώνυμο ήταν Ριγκάνι. Είναι γιος του δήλου μεγάλου Αργεντινίου ποδοσφαιριστή Εντουάρντο Ριγκάνι με τους φίλους της ομάδας να τον αποκαλούν «Ιοσο» που στα ισπανικά σημαίνει τρελός. Στον ΠΑΣ αγωνίστηκε από το 1972 ως το 1983, κατόπιν έπαιξε στην Κέρκυρα για ένα χρόνο, επιστρέφοντας στα Ιωάννινα για να κλείσει την καριέρα του το 1985.

Ο Όσκαρ Μαρτσελίνιο Αλβα-

ράς ομάδα των Ιωαννίνων σημείωσε 55 γκολ σε δύο περιόδους στην Β'Εθνική κι άλλα 22 τις επόμενες δύο χρονιές στην Α' Εθνική. Με αυτές τις επιδόσεις έγινε ο δεύτερος σκόρερ στην ιστορία του ΠΑΣ με 77 γκολ στο ενεργητικό του.

Τέλος, ο τερματοφύλακας Εντουάρντο Λίσα αγωνιζόταν στην Κομουνισσιόν της Αργεντινής, κι έφτασε στην Ελλάδα στις 21/6/1972 αγωνιζόμενος σε φιλικό ενάντια στον Παναθηναϊκό όταν ξέσπασαν επεισόδια μεταξύ των παικτών με τον Βασίλη Κωνσταντίνου να του σπάει το χέρι αφήνοντάς τον εκτός αγωνιστικής δράσης για περίπου 2, 5 μήνες. Ξεχώριζε για την αυτοπεποίθησή του και την πολύ καλή του ψυχολογία καθώς συνήθιζε να βγαίνει ως το κέντρο και να παρακολουθεί τον αγώνα καθισμένος στις φτέρνες!

Παραήρτημα από 25. 000 Ηπειρώτες στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας

Την Κυριακή 20/1/1974 στην Λεωφόρο Αλεξάνδρας 25. 000 Ηπειρώτες βρέθηκαν στο γήπεδο για το ντέρμπι κορυφής της Β' Εθνικής με αντίπαλο τον Ηλύσιακό. Ο ΠΑΣ Γιάννινα μετατρέπεται καθ'ώς σε τυπική διαδικασία παιχνιδιού στο μικρό γήπεδο της Β' Εθνικής με 3-0. Στο 6' ο Γκλασμάνος σημειώνει το γκολ από τα αποδυτήρια, με τον Όσκαρ Αλβαρέζ να γράφει το 2-0 στο 28' και τον Νικολαΐδη το 3-0 μόλις σε 37 λεπτά αγώνα. Στο δεύτερο ημίχρονο, γύρω στο 55' ο Γκλασμάνος επιτυγχάνει το τέταρτο γκολ της αναμέτρησης και δεύτερο προσωπικό του κάνοντας το 4-0 που ήταν και το τελικό αποτέλεσμα. Την Κυριακή 27 Μαΐου η ομάδα του ΠΑΣ Γιάννινα σφραγίζει τυπικά το εισιτήριο της ανόδου για τα μεγάλα σαλόνια του ποδοσφαίρου με μια ακόμη εύκολη νίκη με 3-1 απέναντι στον Ηλύσιακό. Το πάρτι για τον περήφανο θρίαμβο της ομάδας

τυπικά τουλάχιστον ακόμη και την πρώτη θέση σ' εκείνο το πρωτάθλημα. Σαφώς ανώτερη η ομάδα του ΠΑΣ Γιάννινα από την ΑΕΚ κάνει την μια ευκαιρία μετά την ήττα με τον «συνήθιστο» Εντουάρντο Κοντογιωργάκη τελικά να πετυχαίνει γκολ το οποίο ακυρώνεται χωρίς κανένα λόγο στο 80'.

Ο διαιτητής ακυρώνει το γκολ με το παιδαριώδες σκεπτικό πως ο επιθετικός του ΠΑΣ Γιάννινα παραπλήρησε τον αντίπαλό του που πήγαινε προς την μπάλα φωνάζοντάς του να την αφήσει. Το χρονικό ενός προαναγγελλθέντος διαιτητικού «σφαγείου» ολοκληρώθηκε λίγο αργότερα στο 83' όταν κατακυρώνεται γκολ της ΑΕΚ στο οποίο η μπάλα δεν περνά την τελική γραμμή του τέρματος. Ο Μίμης Παπαϊωάννου εκτελεί το κόρνερ και ο Λίσα αποκρούει την μπάλα πάνω στην γραμμή, με τον διαιτητή να δείχνει σέντρα. Το γκολ μετρά και ο κ. Παγουρτζής αποβάλλει λίγο μετά τους Κοντογιωργάκη και Αλβαρέζ για διαμαρτυρία. Ακόμη και με εννέα παίκτες ο ΠΑΣ φθάνει κοντά στην ισοφάριση με τον Σίοντ στο τέλος του ματς. Για την ιστορία οι παίκτες που αγωνίστηκαν σ' εκείνον τον αγώνα ήταν οι εξής:

ΠΑΣ Γιάννινα: Λίσα, Χατζηπαντιανίου, Τσουρής, Σιόντης, Χατζηκαπετάνης, Μπρεντάνος, Κοντογιωργάκης, Μοντέζ, Αλβαρέζ, Γραμμενιάτης

ΑΕΚ: Σιδηρόπουλος, Σκρέκης, Τόσκας, Νικολάου, Θεοδωρίδης, Παπαδόπουλος, Τσαντάκης, Αρδίζιογλου, Τάσος Δέδες, Παπαϊωάννου.

Η αρχή του τέλους για μια μυθική ομάδα

Αυτό έμελλε να είναι το τέλος αυτής της μεγάλης ομάδας του ΠΑΣ Γιάννινα που μοιλάστηκε από το αυθεντικό ταλέντο των Αργεντινών ποδοσφαιριστών οι περισσότεροι εκ των οποίων συνέχισαν να παίξουν στην ομάδα της Ήπείρου, όμως η παρέα «χάλασε» όταν ο μεγάλος Όσκαρ Αλβαρέζ μεταγράφηκε στον Παναθηναϊκό εκείνο το καλοκαίρι με τους υπόλοιπους να αποχωρούν περί τα μέσα της δεκαετίας του 80' έχοντας «γράφει» με τις εμφανίσεις και τις επιδόσεις του στα ελληνικά γήπεδα χρυσές σελίδες στην ιστορία του ΠΑΣ Γιάννινα, αφήνοντας το στίγμα τους κληρονομιά στις επόμενες γενιές που γαλουχούνται ποδοσφαιρικά τους «Άγιαξ της Ήπείρου».

ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ 2015

Στην πανέμορφη Ήπειρο στα απόκρημνα Τζουμέρκα, σε μια προσπάθεια ανάδειξης της φυσικής και περιβαλλοντικής ομορφιάς της περιοχής και στην μνήμη του παππού μας και ταχυδρόμου Κώστα Κώστα, διοργανώθηκε για δεύτερη χρονιά, υπό την αιγίδα του **δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων**, την Κυριακή στις 18/01/2015, ο **σκληρότερος μαραθώνιος** αγώνας δρόμου 42 χιλιομέτρων, με την ονομασία **ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ**. Ακόμη έγινε ημιμαραθώνιος αγώνας 23 χιλιομέτρων καθώς επίσης και μικρός αγώνας (fun race) 7 χιλιομέτρων, με κοινή εκκίνηση και τερματισμό το χωριό Αγναντα Αρτας.

Πενήντα αθλητές και αθλήτριες, βρέθηκαν με βροχερό καιρό, στην αφετηρία το πρωί της Κυριακής. Στις 11:00 δόθηκε η εκκίνηση καθώς ακούστηκε από το στόμα του τωρινού ταχυδρόμου κ. Ζιάβρα για μια ακόμη φορά ο ήχος της ταχυδρομικής τσαμπουνάδας.

Η Α' διαδρομή ήταν μαραθώνιος αγώνας 42 χιλιομέτρων και 1225μ.υψομετρικής διαφοράς.

Με αφετηρία τα Άγναντα οι δρομείς διέσχισαν τη μαγευτική δυτική πλευρά των Τζουμέρκων με νότια κατεύθυνση σε ασφαλτική διαδρομή, με ελάχιστη κίνηση, μέσα στα δάση. Περνούσαν από τα χωριά και τους οικισμούς Σγάρα, Άνω Γραικικό, Κουκουλία, Γουριανά, Κάτω Γραικικό, Λεπιάνα, Μικροπηλιά, Καταρράκτη, για να τερματίσουν στα Άγναντα.

Ο **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΕΡΕΚΑΣ** έφτασε πρώτος στην γραμμή τερματισμού, με **νέο ρεκόρ** διαδρομής, σε χρόνο 3:10:47.52. Στην δεύτερη θέση ακολούθησε ο ΦΩΤΗΣ ΛΙΟΝΤΟΣ με 3:15:29.834 και τρίτος τερμάτισε ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΛΑΤΣΟΣ με 3:44:9.680.

Η Β' διαδρομή, ήταν ημιμαραθώνιος αγώνας 23 χιλιομέτρων και 690μ.υψομετρικής διαφοράς.

Με αφετηρία τα Άγναντα οι δρομείς ακολούθησαν ασφαλτική διαδρομή περνούσαν από τα χωριά και τους οικισμούς, Σγάρα, Καταρράκτη, για να τερματίσουν στα Άγναντα.

Πρώτος πέρασε την γραμμή τερματισμού ο ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΔΗΜΑΚΟΣ με χρόνο 1:43:35.324. Δεύτερος ήταν ο ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ με 1:45:56.10 και τρίτος ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ με 1:53:20.964.

Η Γ' διαδρομή (fun race) περιελάμβανε 7 χιλιομέτρα και 200μ. υψομετρικής διαφοράς και στην ουσία ήταν ένας πανέμορφος γύρος των Αγνάντων.

Πρώτος έκοψε το νήμα του τερματισμού ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΗΜΑΚΟΣ με χρόνο 0:28:34.354.

Στη δεύτερη θέση ήταν ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΣΠΡΟΥΔΗΣ με 0:29:57.234 ενώ στην τρίτη θέση ήταν ο ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΥΒΑΡΔΑΣ με χρόνο 0:30:34.974.

Υπήρχαν σταθμοί ανεφοδιασμού στο 4ο χλμ, στο 7ο, στο 10ο, στο 13ο, στο 16ο, στο 19ο, στο 23ο, στο 26ο, στο 30ο, στο 34ο, στο 39ο με δροσερά νερά, τσάι, πορτοκάλια, λουκούμια και μπάρες ενέργειας WISH BAR που ανέβαινα τα γλυκογόνα δίνοντας ενέργεια σε όσους τα γεύονταν.

Ένα πλούσιο τραπέζι με ψητά **κοτόπουλα Αρτας**, παραδοσιακές πίτες από τις κυρίες του χωριού και πεντανόστιμα μελομακάρονα και κουραμπιέδες περίμενε τους αθλητές στον τερματισμό.

Τρώγοντας συμπλήρωναν την ενέργειά τους και δροσίζονταν από τις πηγές της πλατείας

Αγνάντων με τα παγωμένα νερά.

Στη συνέχεια το μεσημέρι της Κυριακής ακολούθησαν οι απονομές στην κάτω πλατεία Αγνάντων σε ένα κεφαίο πανηγυρικό κλίμα.

Οι πρώτοι νικητές βραβεύτηκαν με ξεχωριστά έπαθλα δημιουργία της εταιρείας Bizart, καθώς σε όλους δίδονταν ένα ξεχωριστό μετάλλιο τερματισμού σαν μικρή επιβράβευση της μεγάλης τους προσπάθειας. Στις απονομές παρευρέθησαν οι: Δήμαρχος Κεντρικών Τζουμέρκων κ. Γαρνέλης Μαρίνος, ο Αντιδήμαρχος κ. Χαχούλης Φώτιος, η Αντιδήμαρχος κ. Καραγιάννη Λίτσα, ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Αγνάντων κ. Κοντογεώρ-

γος Χριστόφορος, η κ. Χούμη Κωνσταντίνα εκπρόσωπος του **Φορέα διαχείρισης του πάρκου Τζουμέρκων**, ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού συλλόγου «Τα Άγναντα» κ. Γούλας Άγγελος και ο ταχυδρόμος του χωριού κ. Ζιάβρας Γεώργιος, τους οποίους και ευχαριστούμε που τίμησαν με την παρουσία τους τις βραβεύσεις των αθλητών. Ευχαριστούμε την Αδελφότητα Αγναντιτών Αθηνών για την οικονομική ενίσχυση του αγώνα.

Υποστηρικτές σε αυτή την διοργάνωση ήταν η εταιρεία «Κοτόπουλα Αρτας», η εταιρεία «Bizart», οι μπάρες Ενέργειας «Wish bars», η ταβέρνα «Τα Τζουμέρκα», το αρτοποιείο του Χρήστου Αρβανίτη, το καφενείο του Δημητρίου Σκουληκαρίτη, ο Αριστοτέλης και η Κωνσταντίνα Τούμπουρου.

Ευχαριστούμε επίσης όσους βοήθησαν και κάλυψαν τους σταθμούς ανεφοδιασμού στα χωριά: Τον κ. Γιάννη Ευάγγελο στον σταθμό του Άνω Γραικικού, τον κ. Μπούρη Γεώργιο και την κ. Φάνη Γιαννακούλη στα Γουριανά, τον κ. **Σταμάτσα Νικόλαο** στον σταθμό στο Μακρύκαμπο, το καφενείο στην πλατεία των Λεπιανών και την κ. Αρβανίτη, τον κ. **Τριανταφύλλου Μπάμπη** στον σταθμό στο Σκοτεινό, το καφέ της κ. Φαίης στον Καταρράκτη, καθώς και τις κυρίες Βασιλική Αναστασίου, Σταυρούλα Παπακίτσου, Κασσιανή Μήσιου. Ευχαριστούμε θερμά τους συγχωριανούς κ. Χαρίλαο Κώνστα, κ. Δημήτριο Κούκο, κ. Ρούλα Μασσιάλη, κ. Βασιλείο Τάτση, κ. Βούλα Κωστούλα που βοήθησαν ως κριτές και δέκτες, καθώς και το τμήμα Διάσωσης **ΕΔΟΠΑ Λ.Ε.Κ Πρέβεζας** για τη πολύτιμη βοήθειά του και την άψογη συνεργασία του.

Δημητρούδα Λάμπρου Φίλου

Συνέχεια από τη σελίδα 3 Εξαφρύ το χώμα που τη σκέπασε.

Παρρηγορία μας κυρίως η στοργή που νοιώθαμε και μπορούσαμε να της δείξουμε και ιδιαίτερα τον τελευταίο ενάμιση χρόνο που την είχαμε στην Αθήνα, στη Νέα Σμύρνη, στο πατρικό της συζύγου μου Παυλίνας. Μεγαλύτερη η χαρά της όταν έβλεπε -αξεδόνη καθημερινά- τις εγγονές της και κόρες μου φοιτήτριες Μελίνα και Ναταλία να τη χαιρετούν, στη σχεδόν καθημερινή εκεί παρουσία τους ή όταν έρχονταν τα αγόρια εγγόνια (ο Λευτέρης και ο Λάμπρος της Ελένης, και ο Φίλιππος και ο Ιάσωνας του Γιώργου). Αρκετές φορές έπαιρνα τη μάνη με το αυτοκίνητο (αφού την έπειθα ότι δεν είναι κωμικό ή άλλη επείγουσα υποχρέωση) και οδηγούσα μέχρι την μία ή την

άλλη θεία για να βρεθούν και να τα πουν ή τελευταία για να κατέβει η όποια θεία μέχρι το παρκαρισμένο αυτοκίνητο να ιδωθούν εκεί, λόγω πλύνει της δυσκινσίας της.

Παρρηγορία μας επίσης και το γεγονός ότι παρά τις φαρμακευτικές αγωγές και τις σχετικές ήπιες επισκέψεις σε γιατρούς, δεν νοσηλεύθηκε σε νοσοκομείο ούτε μια νύχτα.

Να είσαι καλά μάνα, εκεί που είσαι... (και χαϊρετίσματα...)

Μας λείπεις, αλλά έτσι είναι η ζωή και η πορεία μας...

Σημασία έχει ότι ήμασταν τυχεροί που ήσουν μάνα μας (και γιαγιά των παιδιών μας)!

Γιάννης Α. Φίλος
Πρώην πρόεδρος της Αδελφότητας

ΜΕΣΟΧΩΡΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ - ΜΑΜΟΥΘ

Γνωρίζετε ότι το Υδροηλεκτρικό Έργο της Μεσοχώρας, πάνω στον Εθνικό δρόμο Αρτας - Τρικάλων εδώ και 13 χρόνια κά-

Γράφει ο Δημ. Κούκος

θεται ημιτελές, άδειο και αδρανές χωρίς ακόμα να προσφέρει τίποτα στην πενήντα μας εθνική οικονομία.

Για το έργο αυτό έχουν ήδη στο παρελθόν επενδυθεί 283 εκατομμύρια ευρώ και για την ολοκλήρωσή του απαιτούνται άλλα 110 εκατομμύρια τα οποία είναι διαθέσιμα και θα καλυφθούν από τη Δ.Ε.Η. Αυτά ανακοίνωσε πρόσφατα το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μέσα σε δύο χρόνια προβλέπεται η ολοκλήρωσή του και να τε-

βάνουν τα 300 εκατομμύρια ευρώ. Ακόμη πληρώνουμε τους ξένους τεχνικούς που συναρμολόγησαν τα μηχανήματα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (Τουρμπίνες - Ηλεκτροπαραγωγικά ζεύγη) ως φύλακες και παράλληλα ρήτρα.

Σημειώνω επίσης ότι η εγκατάσταση των μηχανημάτων παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας βρίσκεται 12,500 ΧΛΜ, παρακάτω από το φράγμα που το νερό από τον ταμιευτήρα μεταφέρει με σήραγγα και είναι κάτω από το χωριό Κάψαλα Αρτας στην κοίτη του Αχελώου.

Στο φράγμα της Μεσοχώρας θα παράγονται ετησίως

360 γιγαβατώρες αξιοποιώ-
ντας τα νερά του Αχελώου για την παραγωγή Υδροηλεκτρικής Ενέργειας και επαναφέρει τα νερά στη φυσική κοίτη του ποταμού.

θεί στην παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Το έργο ξεκίνησε το 1986 και σταμάτησε το 2001 λόγω δικαστικών εμπλοκών για το θέμα της εκτροπής του Αχελώου και των κατοίκων της Μεσοχώρας (φοβούμενοι τις κατολισθήσεις του χωριού όταν η στάθμη των νερών από την τεχνητή λίμνη που θα δημιουργηθεί, φτάσει στα κατώτερα σημεία του χωριού).

Δυστυχώς κάθε χρόνος καθυστέρησης κοστίζει στη ΔΕΗ 25 εκατομμύρια ευρώ, και οι συνολικές μέχρι σήμερα απώλειες λόγω καθυστέρησης που είχαμε υπερ-

360 γιγαβατώρες αξιοποιώ-
ντας τα νερά του Αχελώου για την παραγωγή Υδροηλεκτρικής Ενέργειας και επαναφέρει τα νερά στη φυσική κοίτη του ποταμού.

Η παραγόμενη ενέργεια ισοδυναμεί με το 10% της συνολικής παραγόμενης ενέργειας στη χώρα μας από την τεχνητή λίμνη που θα δημιουργηθεί, φτάσει στα κατώτερα σημεία του χωριού).

Δυστυχώς κάθε χρόνος καθυστέρησης κοστίζει στη ΔΕΗ 25 εκατομμύρια ευρώ, και οι συνολικές μέχρι σήμερα απώλειες λόγω καθυστέρησης που είχαμε υπερ-

Μακάρι λοιπόν να ολοκληρωθεί αυτή η εξαγγελία που αδρανή εδώ και 13 χρόνια, για να πιάσουν τόπο τα δαπανηθέντα χρήματα του Ελληνικού λαού και να μην τα αφήσουμε ακόμα στην τύχη και τα πάρει το ποτάμι.

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ: Πιο κάτω από το φράγμα της Μεσοχώρας στη θέση ΣΥΚΙΑ (κάτω από το χωριό πηγές Αρτας) υπάρχει και άλλο ημιτελές και αυτό εγκαταλελειμμένο φράγμα το περίφημο φράγμα εκτροπής του Αχελώου. (Παλαιότερα στην εφημερίδα σας έχω αναφερθεί για το θέμα αυτό). Διανομή και σ' αυτό τεράστια ποσά, ουσία όμως μέχρι σήμερα τίποτα. Ας το δουν και αυτό οι αρμόδιοι Διοικούντες.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Χάρος Κων/νος	20
Χάρος Κ. Λάμπρος	15
Χάρος Παντελής	15
Κατσικογιώργος Ιωάννης (Μενίδι Απολ/νίας)	20
Λιόντου Χρ. Βασιλική	20
Χριστοβασιλίδης Γ. Ιωάννης	20
Χριστοβασιλίδης - Δασύρα Χρυσούλα	20
Κώστας Γ. Ευάγγελος	20
Κώστας Ευαν. Βασιλείος	20
Κωστάκης Δημ. Γεώργιος	10
Κωστάκη Γ. Μαρίνα	10
Μουρούτσος Μπάμης (συνταξιούχος δάσκαλος)	25
Βρόντος Κ. Κων/νος	30
Παππάς Ιω. Χριστόφορος	20
Παππάς Ιω. Χρήστος	20
Πάνου Χρήστος	10
Χασαλεύρης Νικόλαος	30
Ευταξίας Αθανάσιος ιερέας (Ιωάννινα)	50
Σαμέρα Αναστασία	30
Χριστογεωργάκη Ευαγγελία	30
Αγνωστος (Εθνική Τράπεζα Πατρών)	50
Καπέλης Ιωάννης	20
Αγνωστος (Εθνική Τράπεζα Αμαρουσίου)	50
Μπαζούκας Αθανάσιος	20
Λιόντος Χρ. Λάμπρος	20
Φράγκου Σοφία	20
Ζολώτα Αγγελική	20
Ευαγγελίου Κων. Θωμάς	20
Πάνος Χρήστος	10

Για έργα στο χωριό

Ευαγγελίου Κων. Θωμάς	200
Κρεμμύνης Τάκης	50

Για το νεκροταφείο

Λιόντος Χρ. Λάμπρος	50
---------------------------	----

στη μνήμη των αιμυψιστων γονιών μου, για τον καθαρισμό του νεκροταφείου στον Άγιο Δημήτριο.

• Η προσφορά για έργα στο χωριό συνεχίζεται. Αγαπητοί χωριανοί, περιμένουμε τις προσφορές σας για να ολοκληρωθούν τα έργα.

Δημοτικό ποίημα – τραγούδι

Συνέχεια από τη σελίδα 4

των- η δημοτική μας ποίηση (τραγούδι) συνετέλεσε τα μέγιστα στη διατήρηση της Ελληνικής γλώσσας (με τόσους και συνεχείς κατακτητές στο κεφάλι μας). Οι λέξεις, που βλέπω σ' ένα δημοτικό ποίημα - τραγούδι, τις έχω ιδεί όλες και στα μοναδικά στον κόσμο αθάνατα αριστουργήματα Ομηρικά Έπη Ιλιάδα και Οδύσσεια!

Μα Μάννα:
Εγώ για το κατήρι σου
τρεις βίγλες είχα βάλει:
Είχα τον ήλιο στα βουνά
και τον αετό στους κάμπους
Και τον βοριά τον δροσερό
στα πέλαγα τον είχα...
Μα ο ήλιος εβασίλειψε,
αετός αποκοιμήθη
Και τον βοριά τον δροσερό
τον πήραν τα καράβια...
Κι έτσι του δόθηκε καιρός
του χάρου και σε πήρε...

Ο Γάλλος Κλώντ Φωριέλ γνώρισε τα δημοτικά μας τραγούδια από τις Ελληνικές παροιρίες στην Ευρώπη και μαγεύτηκε. Τα συγκέντρωσε και τα εξέδωσε σε δύο τόμους (1824 και 1826). Τα διάβασαν μεταφρασμένα σ' όλη την Ευρώπη -άνθρωποι των γραμμάτων, εννοείται- θυμήθηκαν την Ελλάδα, και συνετέλεσαν πάρα πολύ στη γέννηση και εξάπλωση του Φιλελληνισμού, ακριβώς τα χρόνια εαίνα (μετά το 1821), που ο σκληρωμένος αφανισμένος Ελληνισμός βγήκε από τις σπηλιές και τα δάση, και ξεκίνησε έναν τιτάνο αγώνα, για να αποτινάξει τον ζυγό της παντοδύναμης Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Αχ, πατρίδα μου βασανισμένη, ολωφάνεινη, μοναδική στον κόσμο!

ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ LOLLIPOPS

Η χωριανή μας
MARINA ΓΕΩΡΓ. ΚΩΣΤΑΚΗ

οδός Φώτου Τζαβέλλα 3
πλησίον Ιπποκράτειου Διαγνωστικού Κέντρου
Τηλ. 26510-402239 – ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ψέματα με ουρά (Β)

Συνέχεια από τη σελίδα 4

-Είσαι έτοιμος, μπαρμπα-Γώγο, για την απογραφή, που θα γίνει τον άλλο μήνα;
-Τι έτοιμος να είμαι, δάσκαλε;
-Να, αν ξέρεις ν' απαντήσεις σ' ό,τι σε ρωτήσει ο απογραφέας, που θα έρθει σπίτι σου.
-Και τι θα με ρωτήσει;
-Πόσα στρέμματα χωράφια έχεις και τι τα καλλιεργείς.
-Εφτά. Μισά καλαμπόκια και μισά τριφύλλα.
-Οραιο! Και πόσες γίδες έχεις;
-Πέντε.
-Προβατίνες;
-Τρεις.
-Αγελάδες;
-Καμία.
-Μπαρμπο! Πολύ καλά τα ξέρεις, του απαντά ο δάσκαλος.
Λόγω του ενδιαφέροντος της συζήτησης απόλυτη ησυχία επικρατούσε στο καφενείο. Ακόμα κι όσοι έπαιζαν χαρτιά διέκοψαν το παιχνίδι και παρακολουθούσαν τον δάσκαλο, που συνέχισε:

-Και πόσες κότες έχεις;
-Δέκα κότες κι έναν κόκορα.
-Πόσες απ' αυτές είναι γεννούσες;
-Τι πάει να πει γεννούσες, δάσκαλε;
-Πόσες γεννούν αυγά, απαντάει ο δάσκαλος.
-Οι εννιά γεννούν, ο κόκορας όχι, αποκρίνεται χαμογελώντας ο μπαρμπα-Γώγος.
-Και τώρα ετοιμάσου να κάνεις λάθος, μπαρμπα-Γώγο: Πόσες απ' αυτές τις κότες γεννούν στίς έντεκα η ώρα τη νύχτα;
-Αι, ορέ δάσκαλε, μου την έφερες! ακούγεται από το βάθος του καφενείου κατακόκκινος απ' τη ντροπή του ο Γρηγόρης ο Ζυμάριας, καθώς ολοκλήρωτο το καφενείο σεϊτάει από τα γέλια και τις φωνές των χωριανών, που καταχάρηκαν την πληρωμένη απάντηση, που έδωσε ο δάσκαλος στο μυθωματικό Γρηγόρη.

Γιάννης Κατσικογιώργος
Συνταξιούχος Δάσκαλος
katsikogiorgos.webnode.com

ΤΖΩΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ Μουσικός

Αριστοτέλους 62
121 35 Περιστέρι
Κιν.: 6972 320 366

Youtube channel:
guitarespiration

Η Αδελφότητα διαθέτει τους παρακάτω λογαριασμούς για όποιον θέλει να καταθέσει χρήματα.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
081/754481-28
ΤΑΧ. ΤΑΜΕΙΟΥΧΡΙΟ
00060296015-1

Τι ακριβώς συμβαίνει;

Δημοσιεύματα της εφημερίδας «Ταχυδρόμος Άρτας», σε συνδυασμό με τη δήλωση του χωριανού μας Πανταζή Α. Τούμπουρου, μας προβληματίσαν. Τι ακριβώς συμβαίνει στο Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων; Ασφαλώς και έχουν απόλυτη ευθύνη να απαντήσουν οι δύο Αντιδήμαρχοι κκ. Βασίλης Καρύδης και Φώτης Χαχούλης. Περιμένουμε...

1. «ΠΟΛΛΕΣ» προτάσεις και ιδιαίτερες βέβαια το μεγάλο αναπτυξιακό πρόγραμμα για ένα Δήμο-πρωταγωνιστή στις εξελίξεις, έχει παρουσιάσει κατά καιρούς ο αντιδήμαρχος Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων, Φώτης Χαχούλης (φωτο), εκ των οποίων οι λιγότερες από τις μισές αν είχαν υιοθετηθεί, θα μιλούσαμε για πραγματική αναγέννηση!

Να σημειωθεί, εν τω μεταξύ, ότι ο Φώτης Χαχούλης είναι άμισθος αντιδήμαρχος, καλός αγωνιστής και με όραμα για τα Τζουμέρκα. Το μεγάλο αναπτυξιακό πρόγραμμα για τον Δήμο περιέχει 108 θέματα. Όταν τις προάλλες τον ρωτήσαμε αν διέγραψε κανένα από τα 108 στο πρώτο εξάμηνο λειτουργίας του Δήμου, απάντησε: «Όχι μόνο δεν διέγραψα αλλά ανέβηκαν στα 118 και ανεβαίνουν συνεχώς όπως η... στάθμη της λίμνης Πουρναρίου!». **Κινδυνεύουμε με πλημμύρες, αγαπητέ μας Φώτη!»**

«ΔΥΣΑΡΕΣΤΗΜΕΝΟΣ, πληροφορούμαστε ότι εμφανίζεται ο αντιδήμαρχος Κεντρικών Τζουμέρκων, Φώτης Χαχούλης, διότι ενώ καταθέτει γραπτές και συγκεκριμένες προτάσεις που χρήζουν συζητήσεων, παρακάμπτονται. Επιτρέπεται, τη στιγμή μάλιστα που άλλοι κάνουν «αμάν» να χουν δίπλα τους ανθρώπους σαν τον Φώτη;»

2. Ο χωριανός Πανταζής Α. Τούμπουρος, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός μάς είπε τα εξής:

«Μετά από πρόσκληση των Αντιδημάρχων Κεντρικών Τζουμέρκων κ. Φώτη Χαχούλη και Βασίλη Καρύδη συμμετείχα στη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στην Άγναντα (Σάββατο 21 Μαρτίου παρουσία του Δημάρχου Κεντρικών Τζουμέρκων κ. Μαρίνου Γαρνέλη) που αφορούσε τα προβλήματα του Δήμου μας και ειδικότερα των Αγνάντων. Δυστυχώς αναγκάστηκα να αποχωρήσω, γιατί η όλη συζήτηση και η όλη συμπεριφορά των αρχόντων (οι ύβρεις και οι αντιθέσεις κλπ.) μετέτρεψαν τη σύσκεψη σε μια χλαπαταγή που όχι μόνο υποβάθμισαν και ισοπέδωσαν τη σύσκεψη, αλλά και μηδένισαν κάθε έννοια δημοκρατικής διαδικασίας που αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Σαφώς και οφείλουν οι κκ. Αντιδήμαρχοι Βασίλης Καρύδης και Φώτης Χαχούλης, καθώς και ο κ. Δήμαρχος Μαρίνος Γαρνέλης να μας εξηγήσουν τι ακριβώς συμβαίνει.

Από την πλευρά μου δηλώνω πως είμαι στη διάθεση του Δήμου για κάθε υπόδειξη ή για κάθε σύνταξη οποιασδήποτε μελέτης -άνευ αμοιβής φυσικά- που αφορούν το καλό του τόπου μας».

Χρήστος Τούμπουρος

Καλοκαίρι του 1957 στο γεφύρι του Κουκουρούντζου, 10 χιλιόμετρα από τη Λάιστα Ζαγορίου. Ο καθολικός υποσχετεί σε όποιον τον αναγνωρίσει να τον πάει στην Άρτα με το μουλάρι του να φάνε στο Μονοπλιό φακή και να πιουν ρακή.